

USPS 301580
Free Lithuania

2618 W. 71st St.
Chicago, Illinois 60629
Tel. (312) 476-3371 or
(708) 639-5531

Single Copy \$ 1. Atskiro
nr. kaina \$ 1.

Kas gyvena savo tautai -
Gyvena visai žmonijai!
Prof. A. Voldemaras

Laisvoji Lietuva

EINA 46-tus METUS

1993 LIEPA - JULY 1

Nr.14 (1661)

LIEPOS 4-JI

GEORGE WASHINGTON,
PIRMASIS JUNGTINIŲ AMERIKOS VALSTIŲ PREZIDENTAS

LIEPOS 4-ją Amerika švenčia pilnos demokratijos šventę, kuri kiekvienam piliečiui suteikia laisvę žodžio, spaudos, religijos, organizacijos, mokymo, sąžinės ir kita. Amerika gyvena tokioje demokratinėje laisvėje, dėl kurios taip rūpinasi šiandien visas pasaulis ir nuo kurios priklauso daugelio tautų tolimesnė ateitis bei kova su visais frontais besiveržiančiu komunizmu, siekiančiu užvaldyti visą laisvąjį pasaulį.

Ir Vėl Atgal Apie 1941 m. Sukilimą

JUOZAS ŽEMAITIS

Vertinant bet kokio sukilimo pasekmes, nėra teisinga žiūrėti viena akimi arba tikėti tiems, kurių požiūris atitinka vertintojo skonį. Vėl viešumon keliant 1941 metais įvykusį kuo ne Lietuvos visuomenės totalinį sukilimą prieš rusiškai komunistinės vergovės viešpatavimą, pirmiausia privalėtų būti teisingai apsprendžiama realios priežastys, o ne vadovavimasis vien tik asmeniškų pažiūrų.

Š. m. birželio 12d. "Draugo" priede - "Mokslas, menas ir literatūra" - perskaičius Tomo Venclovos straipsnį - "Klaidų sakralizavimas", to laiko įvykiai atgijo mano vaizduotėje. Turiu atvirai pasakyti, kad viską tuo laiku sutikau ne su ginklu rankose, bet tik stengdamasis kaip nors išgelbėti savo gyvybę. O tai buvo toli nuo mano nuolatinės gyvenamosios vietovės - Kauno, pačiame Obelių miestelyje.

Miestelį užėmus vokiečiams, ten teko atvykti ne tik man, bet ir mano dviem bičiuliams, kurių vienas esąs čia Amerikoje, o apie antrąjį neturiu jokių žinių.

Užėmus vokiečiams Obelius, miestelio aikštėje iškilo lietuviška vėliava. Išskiriant tikruosius komunizmo garbintojus, visur matėsi tikras entuziazmas. Viešosios užiegos aptvino ne tik miestelėnais, bet ir iš aplinkos gyventojais, visiems šaukiant

"valti, nepriklausoma Lietuva!" Su vokiečių kariais, įėjusiais į Obelius, buvo elgiamasi gana mandagiai, nes tos vietovės visi lietuviai jokiu būdu nežinojo tikrųjų Berlyno tikslų. Entuziazmas kilo ne dėl to, kad tai reikėtų prie vokiškų nacių prisiplaukima, bet tik už tai, kad buvo tikėtasi laisvos Lietuvos atkūrimo galimybės ir išvadavimo iš galvažudiško rusiškos komunistinės vergijos rėžimų. Jokių žudynių neįvyko, nes aplinkui nesigirdėjo jokių šūvių.

Bet deja, tai buvo trumpai. Besitraukdamas nuo Panevėžio "nenugalimosios armijos" pakrikęs, bet dar gana stiprus, dalinys, paleido į vokiečių užimtus Obelius tokią kano-nadą, kad sviediniais besproginėjant, dingo ir visi vokiečių kariai. Nešdinomės ir mes visi trys, kur tik pajėgėm, nes be bombų sproginėjimo, kulkosvaidžiai tratėjo iš visų pusių, o kulipkos, tiesiog žviogė žviogė. Vis dėlto pasisekė iš mirties katilo ištrūkti į kaimą. Miestelį užėmė besitraukdama "nenugalimoji armija", kuri išsilaikė net apie porą dienų.

Kas vyko Obeliuose per tas dvi dienas, teko sužinoti tik vėlyvėse dienose, kai miestelį atgal sugrįžus, ūkininkas, pas kurį dar išbuvo apie kokiąs dvi paras, tuoj aplankė Obelius. Grįžęs atgal labai aiškiai informavo ką girdėjo miestelyje, kai jį dvi dienas vėl valdė nemugalimieji komu-

nistiški "herojai". Anot jo, ten viešpatavo komjaunuolių daliniai, kuriuos sudarė ne tik miestelių padaužos, bet ir vietinės žydijos paaugliai, itariami asmenys, kurie buvo pasidabinę su lietuviškomis vėliavomis ar ką nors kalbėjo su hitlerinės Vokietijos kariais, kada jie buvo pirmu kart Obelius užėmė, nežmoniškai nukentėjo. Visur viešpatavo žiaurus persekiojimas-terorizmas, kankynės ir be jokio teismo sušaudymai. O kai antru kart miestelį vėl užėmė vokiečių kariai, komunizmo palaižūnai susilaukė panašaus likimo. Gavę akmenimis į galvą, neatsiteisė duonos metimu. Kerštas yra amžiais prigimtas visuomenės ir paskiro asmens reiškinys. Jo niekad nepanaikinsime, jei viens kitam lipsime ant sprando, arba tinginiai bei savanaudžiai nesi-liaus išnaudoti sąžiningųjų.

Tomas Venclova jau minėta savo rašinį pradeda tokiu sakiniu: "1941 metų sukilimas, be abejonės, yra vienas pačių opiausių mūsų istorijos momentų". Norisi pasakyti, kad jo toks teigimas yra per daug persūdytas. Tuoj pat paliečiama ir OSI organizacija, kuri, anot Venclovos ir dabar kai kam iš lietuvių išeivijos vis esąs baubas, kad tik nepajudintų jo praeties. Netenka abejoti, kodėl Venclovai svarstant 1941 m. spontaniško lietuvių sukilimo prieš sovietų barbarizmą reikšmę, užkliuva OSI. Čia jau yra asmeniškos jo išvados, nes į tą lietuvių sukilimą Venclova žiūri tik grynai per asmeniškus akinius.

Venclovos teigimas, kad apie minimą sukilimą iš komunistinės spaudos gautos žinios gali būti ir nereališios, abejonės nekelia. Savo akimis jis dar nebuvo suspėjęs tuos sukilimo įvykius matyti ir pergyventi, nes nuo kūdikių laikų jis buvo vis prausiamas rusiško nacionalkomunizmo prūde. Bet kai užkliūvama Kazimiero Škirpos knygos - "Sukilimas", ar už Juozo Brazausko leidinio - "Vieną vieną", tai jiems priekaištas už apologetiškumą (už šališkumą) aiškiai parodo kuo kvepia Venclovos svaichiojimai.

Arba vėl galvojimas, kad visoje Lietuvos teritorijoje vykęs prieš sovietiską okupantą sukilimas pakenkė Lietuvos ateitį ir išryškino lietuvių palankumą naciams, yra absoliutus pagrindinių sukilimo priežasčių nežinojimas. Kad anais laikais Lietuvos laisvės atkūrimui galėjo pakenkti, tai tiesa. O tai vyko dėl to, kad demokratinės valstybės buvo išsigandusios nuo milžiniškų Vokietijos laimėjimų, tai susibičiuliavo net su pačiu velniu.

Kodėl šiandien rusiškasis komunizmas visiškai nekalbinamas už milijonines žmonių žudynes, ir vis nesiliauja blusinėjimas ir nubaudimas tų, kurie Antrojo Pasaulinio karo metu buvo priversti vokiškų nacių klausyti? Kodėl didžiausiais nusizengėliais vis dar laikomi tie, kurie patys žydų nežudė, o buvo prie gėjų tik sargais, arba bijodami būti nubausti, darė tą, ką rudmarškiniai įsakydavo? Nejaugi nusizengimas prieš žydišką asmenybę, nežiūrint kokiose sąlygose taip pasieligama, yra kur kas smerktinesnis už tokį pat veiksmą prieš kitos tautybės asmenį?

Jei ponas Venclova į šiuos klausimus kiek anksčiau būtų atkreipęs dėmesį, tai ir dabar nebūt reikalo nagrinėti 1941 m. lietuvių sukilimo, jį pasmerkiant.

Ivykdytos skaudžios niekšybės, nežiūrint kas jas padaro, privalo būti viešai paminėtos ir pasmerkiamos. Nereik pamiršti, kad kerštas už bet kokią niekšybę beveik visada būna daug žiauresnis tam, kas ją pirmas padaro. Jokios tautos šiuo atžvilgiu negali būti išskirtos. Tik prisiminkime, už ką du Japonijos miestai buvo sunaikinti. Japonija pirmoji užpuolė Ameriką!

O kas gi bendradarbiavo su okupantu, kai nepriklausoma Lietuva buvo okupuota?

"TAU, JAUNOJI LIETUVA"!

LAKŪNŲ -

STEPSO DARIAUS IR STASIO GIRĖNO ATLIKTO SKRYDŽIO 60-ties METŲ SUKAKTIS

STEPSAS DARIUS

1933 m. liepos 15 d. iš New Yorko pakilo lėktuvas Lituanica, kurį valdė du Amerikos lietuviai: Stepas Darius ir Stasys Girėnas. Ši savo drąsų žygį jie aukojo Jaunosios Lietuvos garbei.

Tūkstančiai lietuvių, susirinkę Katno aerodrome sutikti lakūnų, bet jų nesulaukė. Jie žuvo netoli Lietuvos, ties Soldinu, Vokietijoje 1933 m. liepos 17 d. Tragiška lakūnų mirtis paliko gilų išpuolį visai lietuvių tautai. Neišblėstančia meile visi lietuviai gerbia savo lakūnų atminimą ir š. m. liepos 17 d. iškilmingai paminėjo 60 metų jų skrydžio sukaktį.

Darius ir Girėnas savo žygį ne tik parodė didelę drąsą, bet taip pat sujungė Amerikos lietuvius su Lietuva dar tampsniais ryšiais.

1919-1920 m. Lietuva iš visų pusių buvo puolama priešų. Iš rytų ją puolė bolševikai, iš pietų lenkai, iš šiaurės - bermontininkai ir net ją puolė broliai latviai. Taip pat Kaune-Panemunėje artillerijos puskarininkas, komunistų inspiruotas, padarė sukilimą. Viena lenkų kavalerijos brigada, vadinama "Tatarska jazda" švairėsi Lietuvos viduje, Baisogalos, Ariogalos, Kėdainių trikampyje.

Mūsų jaunai kariuomenei darbo sukaupu, o be to, nereikia užmiršti, kad apsiginklavimas buvo labai menkas. Nemažai ginklų buvo pačių karių išgytas daugiausia iš pasitraukiančios vokiečių kariuomenės.

Matydami tokia sunkią karių padėtį, patriotai - lietuviai šimtais stoji į ją. Pradėjo atvykti savanoriai - patriotai Amerikos lietuviai. Atvykusieji pasakojo, kad ten jau susiorganizavo viena Amerikos lietuvių brigada, kuri laukia tik transporto laivų jiems atvykti. Jie atvyks su savo ginklais. Deja, tos pasakos liko tik pasakomis. Amerikos lietuvių brigadai, Amerikos vyriausybės nebuvo leista atvykti.

Augant kariuomenei, trūko karininkų. Daugel tinkamų asmenų buvo siunčiami į karo mokyklą. Visi jauni 18-20 metų amžiaus. Buvo kiek ir senesnių. Vienas iš jų buvo buvęs Amerikos kariuomenės karys - lietuvis Stepas Darius.

Stepas Darius gimė 1896. I. 8 Tauragės aps., Kvėdarnos val., Rubiškės km. Darius mokėsi Elizabetos pradžios mokykloje, baigęs Harrisono vidurinę technikos mokyklą, 1916 m. įstojo į Lane augštesniąją mokyklą, 1917 - 1919 savanoriu tarnavo JAV kariuomenėje artillerijos grandiniu, 1918 m. dalyvavo kautynėse Prancūzijoje, buvo sužeistas į dešinį šoną. Apdovano tas dviem karo medaliais. Grįžęs į JAV Chicagoje uoliai veikė Susivienijimo Amerikos Lietuvių Kareivių, buvo savo apylinkės skyriaus pirmininkas. 1920. VII. 27 su būriu amerikiečių lietuvių savanorių atvyko į Kauną ir įstojo į Lietuvos kariuomenę. Pradžioje dirbo gen. štabo žvalgybos skyriuje, stoji į karo mokyklą ir ją baigė 1921. XII. 18 d. Vėliau lankė aviacijos kursus ir tapo lakūnu. 1923 m. savanoriu dalyvavo Klaipėdos krašto išlaisvinime, buvo sukilėlių grupės vado padėjėjas. Be karinės tarnybos uoliai atsidėjo sporto gyvenimui. Vadovavo Lietuvos Fizinio Lavavimo S-gai, rašė Liet. Sporte, buvo redakcijos narys.

1927. IV. 4 paleistas iš kariuomenės, vieniems metams išvyko į JAV. Čia dirbo civilinėje aviacijoje kaip lakūnas. Įsteigė Amerikos lietuvių aeroklubą Vytiis ir jam vadovavo.

1932 m. su Stasiu Girėnu sumanė skristi per Atlantą į Lietuvą. Visuomenės parama lakūnui išsigijo šeštą vietį lėktuvą - Lituanicą. 1933. VII. 15 Lituanica išskrido iš New Yorko ir naktį VII. 17 nukrito miške ties Soldinu Vokietijoje. Lėktuvas sudūžo, o lakūnai žuvo. Lakūnų kūnai atvežti į Kauną. Bazilikoje pamaldas laikė arkiv. Skvirėckas. Laidojimo iškilnėse dalyvavo vyriausybė, kariuomenės daliniai, apie 80 organizacijų ir apie 60,000 žmonių. Kauno katalikų kapinėse pastatytas mauzolėjas, Soldino miške lietuviškas kryžius ir paminklas, o lėktuvo likučiai padėta Karo Muziejuje. Darius ir Girėnas apdovanoti Vyčio Kryžiaus ordinu, Šaulių Žvaigžde ir skautų Padėkos ženkle.

(Nukelta į 3 psl.)

Štai Kaip Atrodo Reikalai

VILIUS BRAŽĖNAS

NELAIKU NUKREIPIAMAS DĖMESYS

Tenka spėti, jog Vakarų nukreiptas dėmesys nuo Rusijos į Jugoslaviją, Somalią ir į JAV ekonomiją neramina daugelį Lietuvos likimu besisielojančių tautiečių. Ypač, kai pačioje Rusijoje reikalai dar nėra išsišprendę užtikrintai viltinga kryptimi. Antai, birželio pradžioje ketindamas lankytis Šveicarijoje, Michail Gorbachiov pareiškė, kad buvusiems komunistiniams kraštams grėsia katastrofa, jeigu jų ekonominė politika nepasuks geresne kryptimi, kad žmonės nepajustų didelių negerovių dėl pasikeitimų. Pokalbyje su šveicarijės dienraščiu JOURNAL de GENEVE Gorbachiovas gynė Jelcino kritiką Viceprezidentą Aleksandr Ruckoj. Jis Ruckoj pavadino "tikru Rusijos gynėju".

Vargu ar lietuviai tikės, kad Ruckoj būtų ir Baltijos Kraštų nepriklausomybės ir laisvės "gynėju", jeigu jo gauja, su Gorbachiovo pagalba, perimtų valdžią Maskvoje. Neseniai Kremliuje apsilankę keli JAV Kongreso Atstovai turėjo pasimatymą ir su A. Ruckoj. Jie pamatė ant jo kabineto sienos bekabančią ne Rusijos, bet SSSR žemėlapi. Paklaustas - kodėl, Ruckoj paaiškino, jog jo manymu, tai esąs būsimos Rusijos žemėlapis.

TIESIAKALBIS GENEROLAS

Amerikos ir net pasaulinėje spaudoje plačiai nuaidėjo JAV Aviacijos dviejų žvaigždžių generolo kai kurie pasisakymai apie JAV Prezidentą William Jefferson Clintoną. Maj. Gen. Harold Campbell kalbėjo aviacijos mechanikams ir lėktuvų bei bazės technikams aviacijos bazėje, Olandijoje apdovanojimų ir atžymėjimų bankete. Nors tai buvo uždaras renginys, išliko viešumai, kad Gen. Campbell pavadins Bill Clintoną "mergeliu", "išsiskubėtoju nuo mobilizacijos", "marijuanos rūkytoju" ir panašiai. Kadangi, nežinant visa tai esant tiesa, prezidentas yra ir "Vyriausias karinių pajėgų vadas", tas

nekaip atsiliepė Washington. Suprantama tai pažeidė karinio pagarbumo viršūninkams principą ir tradicijas. Mat amerikiečiai su geru pagrindu balsuodami prieš George Bush, be geru pagrindo už Ross Perot, ir prieš visus pagrindus už Bill Clintoną, pastarąjį išsirinko prezidentu. Kokį išsirinko, tokį ir turi. Vienok kartuo - menėje tiesos apie viršūninkus nevalia viešai sakyti.

Nors kai kurie clintonistai pradžioje šūkavo apie Gen. Campbell patraukimą karo lauko telisman, kitiems turėjo būti aišku, kad to nebus. Teisme būtų šauktami liudininkai, reikalaujama įrodymų, klausama nusikaltimų motyvų ir gal net būtų baniojama "apšmeižtąjį šaukti liudininku...". Tad nebuvo staigmena, kad birželio 18 d. JAV aviacijos viršūninkas Gen. Merrill McPeak sušaukė spaudos konferenciją pranešti, kad Gen. Campbell liko nubaustas karinės komandos tvarka. Jis gavo papeikimą, priverstas išeiti atsargon ir užmokėti maždaug \$7000 baudą. Paklaustas - kodėl ne karoteis mas? - Gen. McPeak paaiškino, jog šiuo būdu tai yra "greitas procesas". Viena žurnalistė patiekė ore pakibusį klausimą: "Ar tai yra taipogi greičiausias būdas nutildyti prezidentui nemaloną aferą...". Kitas įdomiai atsakytas klausimas buvo toks: "Kaip banketo publika priėmė Generolo Campbell kalbą?" - "Generolas McPeak, pastenėjęs, atsakė: "Kai kas publikoje buvo pasipiktinę..."

Mums turi būti aišku, jog šiuo metu JAV karinėse pajėgose nepasitenkinimas savo vyriausio vadu negali pasitarnauti pastovumui buvusioje Sovietų imperijoje.

NEUŽGYJANTI ŽAIZDA

Spaudoje buvo gausu nuotraukų ir straipsnių apie Holokosto muziejus Washington atidarymą. Vargu ar daug kas užtiklo pranešimų apie Washington vykusį paminėjimą prieš 26 metus Izraelio laivą ir lėktuvą už pulsto JAV žvalgybos laivo USS LIBERTY aukų. Birželio 9 d. THE WA-

SHINGTON TIMES patalpino Lisa Cagett straipsnį "Prisimenant Žuvusius Laivo Draugus" su didžiule spalvota susirinkusių buvusių jūrininkų nuotrauka.

"USS LIBERTY laivo išlikusieji jūreiviai dar turi sunkumų su neatsakytais klausimais ir nenutildytais jausmais išstisus 26 metus po to, kai Izraelis jų laivą užpuolė ir nužudė 34 jų bendras."

Tai buvo pirmas kartas kai pagaliau apie 60 jūreivių ir jų šeimų susirinko Arlingtono Tautinėse Kapinėse viešai paminėti aną daugelio manymu gėdingą Izraelio žygį. Ypač esama daug pasipiktinimo dėl vyriausybės nesidomėjimo ta afera.

"Mes buvome tarptautiniuose vandenose prieš, laike ir po užpuolimo", tvirtina buvęs laivo komendantas Kpt. Mc Gonagle. "Laivo pavadinimas užrašytas 12 pėdų aukščio raidėmis. Amerikos vėliava plevėsavo virš laivo. Puolimo pradžioje vėliava buvo pašauta, tačiau kita buvo pakelta prieš puolimą torpedomis."

Izraelis puolė amerikiečių elektroninės žvalgybos laivą lėktuvų raketais ir laivų torpedomis. Žydai aiškinosi palaikę tą laivą Egipto prekinio laivo. Buvusieji laivo jūreiviai to paaiškinimo nepritaria, ir piktnasi JA V vyriausybės apatiška reakcija į Izraelio nusikaltimą.

JTO DILGYNĖS

Birželio 8 d. TĖVIŠKĖS ŽIBURIUOSE, "Savaitė Lietuvoje" skyriuje, užtikta žinia apie Lietuvos, Latvijos, Estijos kariškių taktines pratybas. "Atkveičiaus nuomone pratybos bus labai naudingos - ateityje jungtiniai Pabaltijo batalijonai galėtų i-eiti į Jungtinių Tautų taikos palaikymo pajėgas."

Ar Lietuvos kariai, kaip ir JAV kariai, davę priešai ginti savo kraštą ir jo interesus, turėtų būti siunčiami kovoti ir mirti po svetima vėliava - PepsiColos, CocaColos, McDonald, ar kitų globalistų interesams ginti, yra atskiras klausimas. A. Butkevičiui būtų galima tik patarti, kad, jei jau esama istorinių aplinkybių priversti įbristi į JTO dilgynes, bent jau patartina... nenusimauti kelnų.

Tai primena ir dar vieną JTO pavojų žmonijai laisvei - Tarptautinio Kriminalinio Tribunolo steigimą. Birželio 12 d. HUMAN EVENTS savaitraštis pirmojo puslapio vedamuoju išpėja amerikiečius apie tokio lemtingo žygio galinbę. Kairus (buvusio de-

Visuose raportuose ir komentaruose apie šį sensacingą Bill Clintono veiksmą, niekas neminėjo apie užkulisinius Clintono ir Gergeno kredencijalus. Visai paprastas atsakymas į klausimą, kaip buvęs aukštas trijų Respublikonų Prezidentų operatorius staiga priėmė dar svarbesnę rolę Demokratui, yra štai koks: Abu įvedu yra Council on Foreign Relations (CFR) - (Užsienio Santykių Tarybos ir Trilateral Commission (TC) - (Trilateralų Komisijos) nariai.

Kai Gergen tarnavo Respublikonam pažanga į pasaulio valdžią ir naują pasaulio santvarką buvo pastovi, bet lėta. (Atsiminkite, kad George Bush nebuvo tos frazės autorius) Bill Clintonas pavaldinai yra jauni ir entuziastingi pilni nariai tai pačiai užkulisinei agenda, ir jie mėgino tą agenda brukti Kongresui ir Amerikos žmonėms per gerklę. Deja, tokios jų pastangos jiems nepasisekė. Taigi, tikrosios užkulisinės jėgos - tiek Respublikonų, tiek ir Demokratų valdžioje - paskyrė vieną savo gerą prityrusį profesionalą per CFR, jaunojo prezidento pašonėje.

Gergeno paskyrimas prilygsta neva tai pliaukštelėjimui per Bill Clintoną ranką. Gergeną duos galimybės pasireikšti ir kitiems užkulisiniams profesionalams - neturi tas reikšmės, ar jie Demokratai ar Respublikonai. Tarp Respublikonų ir Demokratų nebuvo skirtumo, o tik tarp Establišmento kontroliuojamos valdžios ir nesugaudančių Amerikos žmonių.

© 1993 The John Birch Society Features

Vertė -
VYTAUTAS CHAINAUSKAS

Lietuvos Seimo narys K. Uoka kalba Sąjūdžio surengtame mitinge prie Seimo rūmų Vilniuje, kur buvo reikalaujama, kad į pareigas būtų sugrąžintas Lietuvos ambasadorius Washington St. Lozoraitis.

šinio Sen. Thomas Dodd (šūnus) Connecticuto Sen. Christopher Dodd reikalauja JAV paremti Jungtinių Tautų pastangas įsteigti "tarptautinį kriminalinį teismą." Amerikos vyriausybė ligi šiol nebuvo griežtai nusistačiusi prieš Amerikos piliečių traukimą bet kokian tarptautiniam telisman, kur jų konstitucinės teisės nebegaliojotų. Jeigu Senatas ir prezidentas tokį dalyką patvirtintų, amerikiečiai turėtų pasakyti "sudiev pilietinėms teisėms", kurias garantuoja "Bill of Rights" - pirmieji 10 Konstitucijos Priedėliai.

Tas pat, tik labiau, galiojotų, žinoma, ir Lietuvos piliečiams. Kuba, Kinija, Izraelis, Rusija, Nikaragua ar Zimbabve galėtų kaltinti ir teisti bet kurį Lietuvos pilietį, pakaltintą rasizmą, antisemitizmą, antifeminizmą, antirusizmą, antilenkizmą ar šiaip kokiu "žmogaus teisių pažeidimu".

Prieš šias JAV Senato Demokratų pastangas kovą veda konservatyvus Respublikonas Sen. Jesse Helms iš Šiaurės Karolinos. Šis Sen. Dodd pasiūlymas (S J Res. 32) yra praėjęs pro Senato Užsienio Reikalų Komisiją, už jį balsuojant 11 Demokratų ir 7 Respublikonams prieš. Štai tau ir "nauja" Demokratų Partija.

Taip Atrodo Lietuvos Žemės Ūkis Šįmet

J. P. KEDYS, Vilnius

Praėjusiais metais buvau apkeliavęs visus didžiuosius miestus, išskiriant Panevėžį ir Ukmergę, todėl šįmet išvykau šia kryptimi susipažinti su minėtais miestais ir kartu patirti žemės ūkio pasėlių padėtį.

Iš ministerio p-kop. Šežiavičiaus buvau girdėjęs jo džiugų pranešimą, kad šįmet esą pavykę apseiti visi žemės ūkio naudojami plotai. Deja, turiu pripažinti, kad keliaujant mašina ir visą laiką stebint tuos laukus, matėsi 10-15% visai neapsėty dirvonų!

Kitas slegiantis veiksnys, liečiantis Lietuvos žemės ūkį, yra ir šįmet, kaip ir pernai, sausros paliesti plotai laike balandžio ir gegužės mėnesių viaurio. Daugelio vasarųjų žemėnų turėjo gelsvą spalvą, gi rugių laukai užuot žaliavę, nusidažė pilksvai. Vadinasi aiškiai atrodė, kad ir šįmet geru žemės ūkio derliaus negalima tikėtis, dėl ūkiško apsidėdimo ir gamtinės sausros.

NEŠIBAIGIA VARGAI SU NUOSA-VYBIU GRAŽINIMU

Tik atvykęs į Panevėžio miestą patekau į susirinkimą, kuris buvo sušauktas birželio 1d. Panevėžio savivaldybės, sąryšyje su bolševikmečio metu nusavinta žeme ir joje esančiais pastatais, numatant tas nuosavybes gražinti. Patalpa į kurią buvo susirinkę apie 200 žmonių negalėjo juos talpinti, ir trečdalis jų stovėjo prie angų, net ir moterys su mažais vaikais. Lauke ir už salės durų nieko nežinojo kas ten viduryje dedasi ir ką savivaldybės atstovai su jų nuosavybėmis planuoja daryti. Jie pradėjo eiti namo, ir aš su jais kartu iš to nieko nepatirto susirinkimo išvykau pas patį miesto merą p. Vizbarą, norėdamas jam pranešti, kas jo mieste dedasi...

Mero prieškambarėje, pas jo sekretorės pavaduotoją, pavyko gauti leidimą pasikalbėti su pačiu meru tik po dviejų valandų, nes pats viršininkas tuo metu posėdžiavo...

Atėjus pasimatymo laikui, prisitačiau. Pirmiausia pasakiau kas esu

ir kokių reikalų noriu su juo kalbėti. Čia pat jam "pabėriau" tik ką patirtą betvarę savivaldybės sušauktame susirinkime dėl nuosavybės gražinimo. Iš klausęs mano nusiskundimą, meras pritarė, kad tai buvo neleistinas organizatorių apsidėdimas ir už tai bus reaguota.

Palietus man savivaldybės mokesčių santykius su valstybės valdžia ir t.t., jis man pareiškė, kad šiais klausimais kalbėti būtų geriau su Valdybos nariais, kurie šiuo reikalu geriau orientuojasi. Tuo laikui atvyko Panevėžio miesto Tarybos p-kas T. Jossas, Valdybos narys ir kartu seimo atstovas K. Skrebys (iš "Tėvynės s-gos"), ir su jais teko ilgokai pasikalbėti, aptariant savivaldybių santykius su vyriausybe, savivaldybių mokesčių tvarką, nuosavybių gražinimą (tik dabar man paaiškėjo aukščiausiai minėto susirinkimo tikslas, kur buvo norėta paaiškinti buvusiems nuosavybių savininkams, kad miestui plečiantis pritrūko žemės, tai miestas panaudoja didelę dalį žemių, kurios ribojosi su miesto pakraščiais, ir šiandien tų žemių savininkams tegalima gražinti tik 30% jų turėtų žemių plotų), konstitucijos trūkumus, kas savivaldybėms visai nepriklauso.

Bendrai tenka pasakyti, kad savivaldybėms yra suteikta gana plačios teisės administracijos pačios valstybės santvarkoje, ir atrodo, kad dar bus nemažai ginčų bei mažų "pučų" tarp vyriausybės ir savivaldybių.

Iš Panevėžio pakeliui į namus - Vilnių sustojau Ukmergėje išsiaiškinti vienos šeimos namo nuosavybės gražinimą, kuris visiškai nebuvo palietas jokių pakeitimų ir stovėjo kaip buvo paliktas 1944m. Čia paaiškėjo jau žinoma nuosavybių gražinimo anarchija: jame gyvenantieji trys rusų "šeimininkai" pareiškė, kad namą 1992 metų gale yra jau nupirkę. Tenka pažymėti, kad to namo savininkas 1992 metų pradžioje buvo parašęs Ukmergės savivaldybei pareiškimą dėl to namo gražinimo tikrajam savininkui.

PAGALBA IŠ PRITYRUSIO SANTARVININKO

JOHN F. McMANUS

Būtų buvę be galo malonu priėti išvados, kad ilgalaikis Respublikonų patarėjas David R. Gergen priėmė p. Clintono prašymą padėti kraštui, remiantis patriotiškumu, nepaisant partijos lojalumo, pagelbėti Demokratui Prezidentui ir tautos gerovei. Tačiau Gergen tvirtina, kad jis "nesąs Respublikonu" ir "toku niekada nebuvo". "Aš visada buvau registruotas bėparitvis", jis pasakojo nustebeusios reporteriams. Kas liečia patriotizmą, tai "New York Times" savo pagrindiniame straipsnyje štai kaip pavaizduoja naująjį Clintono užkulisinės grupės narį - "Pragmatistas ir Valduotės Specialistas". "Boston Globe" jį pavadino "Svarbiausiu Užkulisiniu santarvininku". Jeigu kas nors iš tikro, turėtų patriotinį tikslą, jo veiksmui, jis nebūtų labai patenkintas tokio jo apibūdinimu.

POLITINIS PRAGMATISTAS

David Gergenui teko susipažinti su Clintonu kas metai rengiamuose Renaissance susirinkimuose, kurie jau per tuziną metų, laike naujų metų savaltgalių, yra laikomi ištaigingame kurorte pietų Carolinos valstijoje. "Washington Post" šitą suvažiavimą vadina "naujojo amžiaus šėlmos tinklo praplatinimu" - šis subuvimas pritraukė politikierius, liberalinius aktyvistus, net ir Aukščiausio Teismo Teisėją Harry Blackmun.

Kai Gergen pirmą sykį dalyvavo Renaissance suvažiavime, jis tada buvo Susižinojimo direktorius, Reaganiui esant Baltuose Rūmuose. Anksčiau jis tarnavo kaip kalbų paruošėjas Prezidentams Nixon ir Fordui. Laikydmas tuos postus, jis rėmė tokius pozicinius, kurie yra visiškai priešingi

Bill Clintono išreikštai pozicijai, kas liečia Vietnamo karą, homoseksualų "teises", abortus, socializuotą gydymą ir valdžią, kaip visų reikalų atsakymų davėją. Daugelį Washingtono stebėtojų tasai reikalas labai nustebino, kad tasai Baltųjų Rūmų "Patarėjas" - turintis didesnį ir svarbesnį postą, kaip komunikacijos direktorius arba kalbų rašytojas, - dabar tampa artimiausiu patarėju Prezidentui, kuris laimėjo rinkimus, kaip didžiųjų pakeitimų apaštalas, su tikslu panaikinti Respublikonų 12 metų valdymo programą.

Nuo 1985 metų Gergen dirbo direktoriumi ir skiltininku "U.S. News & World Report" žurnale, ir kaip naujienų analizatoriumi "Mac Neil-Lehrer Newshour" žiniuose. Vienu metu buvęs Clintono Prezidentūros garbintoju, jis kartu su daugeliu kitų vis didėjančiu skaičiumi piliečių, pasikėltė iš remėjo į kritikuotoją. "Prezidentas krypta į kairę", pasakė Gergen neseniai tilpusiame straipsnyje. (Argi šis aukštai iškeltas politinis analistas tik dabar tepastebėjo, kad Bill Clintonas yra kairiųjų pažiūrų?). Po to, kai buvo pranešta apie jo paskyrimą, naujasis Baltųjų Rūmų patarėjas štai kaip išsireiškė apie savo naująjį "bosą", pritariamas savo naująją paskirtį: "Jei būčiau nepastebėjęs jo siunkimą žemyn į liberalinį kelią, man būtų buvę labai nesmagu, ir būčiau negalėjęs to posto prilipti." Ponas Clintonas - argi jis neslenka ir dabar į tą liberalinį kelią? Argi reikia mum daugiau įrodymų, kad Gergeną tikras pragmatikas?...

VIDAUS SANTARVININKAS SU TINKAMAIŠ KREDENCIJALAIS

USPS 301580

LAISVOJI LIETUVA

2618 West 71-st St.
Chicago, Illinois 60629
Tel. (312) 476-3371 or (708) 839-5531
SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO
ILLINOIS

Published bi-weekly on Thursdays (Except July) by
LITHUANIAN REGENERATION ASSOCIATION
Subscription Rates: \$25 annually, in Lithuania US 30
Single copy 1 dol.

Postmaster: Send address changes to the LAISVOJI LIETUVA
2618 W. 71-st St., Chicago, Illinois 60629

Leidžia LIETUVOS ATGIMIMO SĄJŪDIS. Įgaliota leideja ir
administratore Ona Šimkuvienė, redaktorius Juozas Žemaitis.

Redakcinė Kolegija: Marijus Blynas, Vilius Bražėnas, Algirdas
Budreckis, Vytautas Jokubaitis, dr. Jonas Kunca, Stepas Varanka,
Juozas Vilutis, Povilas Žičkus.

Įvairių autorių straipsniai skelbiami LAISVOJOJE LIETUVOJE
nevisada reiškia redakcijos ar leidejo nuomonę. Rankraščiai re-
dakcijoje nesaugomi, gražinami iš anksto susitarus. Prireikus,
rankraščius redakcija trumpina ir juos taiso savo nuožiūra.

Urminė Konferencija

KODĖL NE RAJONINĖS SVARSTYBOS?

Birželio 19-20 dienomis Southfield, Michigan, pagal spaudos pranešimą turėjo įvykti JAV LB Visuomeninių Reikalų Tarybos suorganizuota konferencija išeivijos ir Lietuvos ryšiams aptarti. Čia bandomos sumęgti mintys rašomos kaip tik konferencijos metu, vienok pertoli nuo parengimo vietovės, kad būtų galima išgirsti kviestų pranešėjų mintis ir patatyti jomis paremtus klausimus. Kol tais klausimais besisielojančius išeivius pagaliau pasiekė spauda su objektyviais ar subjektyviais (o gal abiem?) pranešimais apie tą konferenciją, belieka tik spėlioti, ir klausimus apie konferenciją apskritai, apie numatytas temas ir apie kvieštus pranešėjus statyti tik sau.

Daugeliui išeivių nelauktų pasikeitimų Lietuvoje akivaizdoje yra sveltintina mintis suuroti konferencijas, kurios turėtų sustabdyti pastarąją ir pastatyti išeiviją ant tvirtesnių filosofinių ir organizacinių pagrindų. Tai turėtų padėti išeivijai meti gilesnį ir platesnį žvilgsnį į pačią išeiviją, į Lietuvą, abiejų santykius, padarant iš to aiškesnes išvadas. Vienok pagal spaudos pranešimus gali susidaryti įspūdis, kad ši konferencija užsibrėžia perplatų lauką ir susikoncentruoja į perslaurą minčių kėlimo centrą.

Birželio 10 d. DIRVOJE tilpo konferencijos apibraižą nusakęs straipsnis "Lietuva ir išeivija - Kartu Ar Atskirai". Perskaičius užsibrėžtą programą sunku atsikratyti minties, kad pasiūta arti didžiulį lauką, suvarant tiek daug žagrių į vieną rėžį. Sugretinant svarstybinas temas su savaitgalyje įmanomu tam panaudoti laiku pasirodo galimybė, jog kairkurto ar gal net visos, temos tegalės būti paliestos prabėgom. Berods bus kalbama 7 ar 8 klausimais, įskaitant susipažinimų ir iškilmingos vakarienės kalbas. Kiekvienas tų svarbių klausimų rimtai paliešti reikalaus bent 3-jų valandų laiko. Du ar trys pranešėjai, moderatoriai, kritikos pasikeitimai, koreferentai, klausėjai iš publikos, paaiškinimai bei atsakymai paprastai užima gerokai laiko. Rimtam svarstymui visa tai pareikalautų iki 24 valandų. Atimk iš dviejų dienų konferencijos registraciją, pusryčius, pietus, vakarienes, susisiekimą tarp viešbučių, salių ir aerodromo paprastai belieka mažai laiko svarstyti. Tai gerai žino dalyvavę suvažiavimuose. Bus įdomu išgirsti kaip išspręs laiko klausimą šios urminės konferencijos rengėjai.

Kitas sau statytinas klausimas yra - ar tikslu pradėti nuo ultra-centristinės konferencijos, pirmiau neišgirdus išeivijos pašaknų nuomonių rajoninėse svarstybose. Bent jau šiuo atveju Southfield, MI susirinkę svarstytojai negalės išgirsti siūlymų bei klausimų iš Miami, Floridėje, iš San Diego, Californijoje, iš Seattle, Washington, ar iš Kennebunkfort, Maine. Vienok minėtose ir visoje eilėje kitų vietovių yra lietuvių, kurie galėtų kai

ką pasiūlyti ar paklausimais privers ti referentus savo mintis kuom nors paremti. Gal rajoninėse konferencijose surinkta idėjų kraitį būtų galima vėliau pristatyti centrinėje konferencijoje suburtų įvairių sričių ekspertų įvertinimui bei apipavidalinimui. Juk ne be pagrindo lietuvių liaudis turėjo posakį - "Ne šventieji puodus lipdo...". Nelaimė mūsų veikėjai buvo užsikrėtę JAV liberaliose demonstruojančia elitizmo, lietuviškai - bajorizmo, liga, ir matomai vis dar negali jos atsikratyti. Tad ir konferencijas ruošia, lyg remdamiesi socialistiniais centrizmo principais, paliekant "liaudi" už durų. Perdažnai mums veiklos idėjos yra patiekiamos iš aukšto, lyg Mozė su Dešimt Dievo Įsakymų, nulipant nuo kalno į slėnį.

Nežiūrint viso to, užgirtina vien jau tokios konferencijos idėja irypač pastangos ją suorganizuoti. Suprantama, jog daug lengviau klausimus statyti, negu ką nors daryti. Vienok šventieji, gal ir iš patirties įvertinę tokiems parengimams reikalingas pastangas, turi teisę ir net pareigą daryti siūlymus ir kelti klausimus, kad pastangos atneštų atitinkamų vaisių ir nenueitų veltui. Ta prasme kyla klausimas, ar ne peranksti tokioje konferencijoje suvedami krūvon Lietuvos vyriausybės ir organizacijų svarstytojai su išeivijos klausimų svarstytojais. Juk ne paslaptis, kad mes patys čia dar nesukristalizavome savo pažiūrų ir dabartinę padėtį Lietuvoje. Dar nežinome, kaip teks užpildyti politinės veiklos tuštumą VLKO veiklai sustojus. Rimtai nesame pasvarstę, atmetant jausminius išpuolius, kaip padėti Lietuvai, jeigu

Lakūnų...

(Atkelta iš 1 psl.)

STASYS GIRĖNAS

Stasys Girėnas gimė 1896. X. Vyto galos km., Raseinių apskr.

1910 m. išvyko į JAV, 1917 m. stojo savanoriu JAV kariuomenėn ir buvo paskirtas į 136 mokomąją oro eskadrilę, kur baigė karo mechanikų kursus. 1919 m. demobilizuotas grįžo į Chicago ir tarnavo lietuvių taksio bendrovėje. 1924 m. baigė lakūnų mokyklą, įgydamas profesinio lakūno laipsnį. Įsigijęs nuosavą lėktuvą, vėžiojo keleivius ir mokė kitus skraidyti. 1928 m. susitiko su Darnumi ir susidraugavo. Abu susitarė skristi iš New Yorko į Kauną. 1932 m. įsigijo lėktuvą. JAV lietuviams medžiagiškai padarėms, 1933. VII. 15 Lituanica išskrido iš New Yorko į Kauną. Perskrido Atlanto vandenyną, bet VII. 17 ties Sol dinu žuvo.

Stepas su Stasiu yra pavyzdžiui ne tik jauniems, bet ir seniems lietuviams, gyvenantiems svetimose šalyse. Jiedu parodė, koks turi būti lietuvis, nors likimo lemta gyventi svetur. Imdami iš jų pavyzdį, gerbkime, vertinkime lietuviškumą. Darnus sugyvenimas yra didžiausias lietuvių turtas.

jos kuri vyriausybė tos pagalbos net nepageidautų, ar bandytų ją stabdyti. Ligi šiolei net nebuvo bandoma šalia materialinės ir technologinės pagalbos organizavimo, organizuoti ir dvasinę pagalbą, dešimtmečių komunizmo indoktrinacijos baciloms iš Lietuvos kūno išvaryti. Kai kam gali atrodyti, kad konferencijoje pats svarbiausias klausimas yra Lietuvos jaunimo auklėjimo klausimas. Bus įdomu, ar konferencija siūlys ir Lietuvos jaunimą maitinti tik liberalinėmis Vakarų idėjomis, kuriomis daugiausia buvo maitinamas išeivijos jaunimas? Ar bus leista pasireikšti ir Vakarų konservatizmo idėjų kėlėjams įskaitant ir Popiežiaus Jono Pauliaus II-jo Enciklikos CENTESIMUS ANNUŠ propagavimą Lietuvos atstatymui?

Kaip lietuviškame kaime būdavo sakoma - "Paregėsim, kai dugną dėsim." Tad ir apie tos konferencijos darbus, iškeltas idėjas, pasiūlymus ir išvadas teks daugiau pasisakyti, kai apie tai sužinos plačioji išeivijos visuomenė.

V. B.

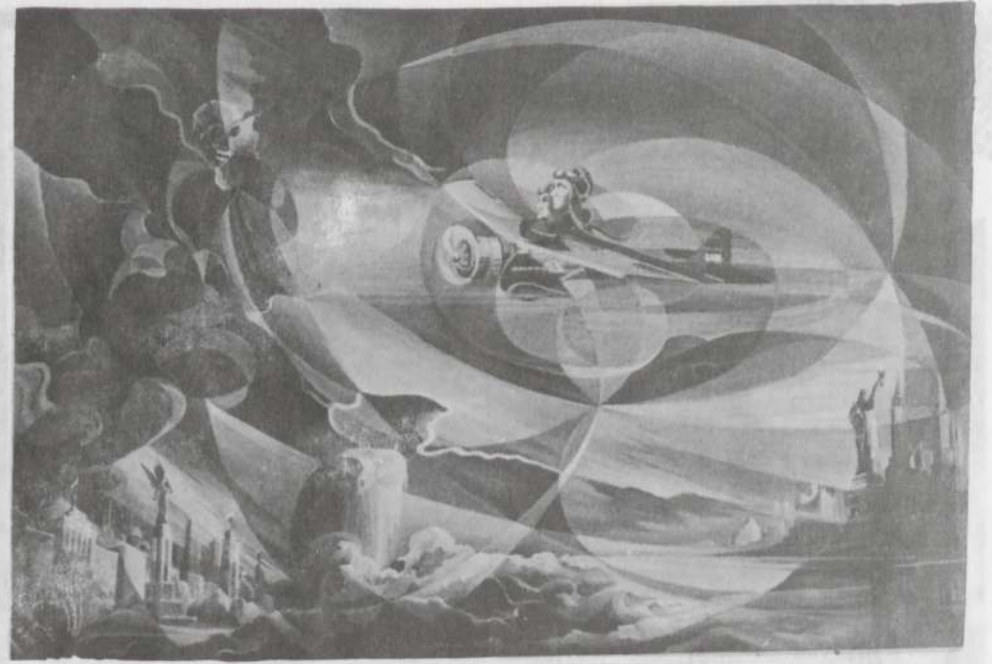
Gergenizmas Ir Disinformacija

JURGIS SUGINČIUS

Kaip ten bebūtų, lietuviškoji išeivija, kuri tiek metų dirbo, aukojosi ir kovavo už Lietuvos nepriklausomybės atstatymą, to tikslo atstiekusi dar negali numoti ranką į atsistatę Lietuvos reikalus, kaip kam patiktų ar nepatiktų vienos ar kitos vyriausybės politika bei tautos šio meto nuotaikos. Kaip praeityje, taip dabar ir ateityje paveiklumo laipsnį, stengiantis padėti atsistatę Lietuvai, žymiai lėmė ir nulems tikslis informacijos turėjimas apie Vakarų ir pačios Lietuvos politikos užkulius, nepasikliaujant vien tik "pripažintos spaudos" patiekiamomis žiniomis. Pažadinta Amerika, informuota Amerika gali nugalėti visus šio meto pavojus ir išgelbėti laisvę mūsų tautai ir pasauliui. Taip pasakė 1979 m. Išėjusioje autobiografinėje knygoje "With No Apologies" Senatorius Barry M. Goldwater, 1964 metais nesekmingai siekęs JAV prezidento posto kaip Respublikonų Partijos kandidatas.

Matomai tai tiko ano meto Amerikai, lygiai kaip šiandienai tinka Lietuvai. Lietuvoje ir išeivijoje. "Pažadinta" ir informuota lietuvių tauta lengvai išbrisi iš šiandieninių, kad ir didelių, sunkumų. Išeiviai, siekdami Lietuvai reikalingos Vakarų pagalbos bus daug paveiklesni, jeigu jie bus informuoti apie Vakarų politiką, žiną ir "netikrus pranašus". Kad reikis gerokos dozės skepticizmo skaitant ir klausantis žinių, bei pasveriant tų žinių šaltinius, neseniai įrodė vadina "gergenizmo" aferą. Atvydžiau politiką, žinlas ir žinių analizę siekia Amerikos lietuviai gerai žino, pavyzdžiui, apie "McNeal/Lehrer žinių Valandą" PBS (Public Broadcasting System) TV programoje. Kadangi PBS TV tinklas yra dalinai finansuojamas iš JAV ūdo, daugumas yra daleidžiama, jog tai yra išbalansuota ir politiniai (partiniai bei ideologiniai) nešališka programa. Nors JAV dešimieji stipriai puola PBS TV ir radijo už perdažnai prasikišanti kairumą bei liberalizmo apskritai, McNeal/Lehrer programa yra skaitoma viena iš labiausiai patikimų nors tikrumoje yra didelė retenybė, kad joje bet kada būtų duodama progos JAV dešiniams nusverti svarstyklės konservatyvios opinijos ar analizės lygsvarę.

Toje programoje kartą savaitėje buvo pristatomi savaitės žinioms bei įvykiams analizuoti ideologiniai "išbalansuoti" žurnalų pora: aiškiai liberalus, net kairus, kolumistas Mark Shields, kuris tarp kitko pasirodo ir šeštadieninėje "Capital Gang" programoje CNN TV tinkle, prieš neva tai dešinį, atseit konservatyvų, kolumistą David Gergen. Gerą politinę uoslę turinčiam, net politinių užkulsių nežinančiam, stebėtojai atrodė kas tai "ne košer" šiame tarlamame ideologiniame balanse. Kairysis M. Shields visada rasdavo atširų ir pašaiپیų žodžių kritikuoti Respublikoną George Bush ir gražiai nušviesti kandidatą į prezidentus Clintoną, gi po rinkimų - Prezidentą Bill Clintoną.

LITUANICA SKRENDA PER ATLANTĄ...

Dail. Jurgis Juodis

amerikiečiams pristatomas kaip "dešynsis", kaip "atsvara liberalui", analizuojant savaitines žinias tarlamai nepartiniam ir ideologiniai nevačai išbalansuotam PBS TV tinklui. Deja, tai nėra vienintelis atvejis, kai apgaudinėjami laikraščių skaitytojai ir TV bei radijo klausytojai, kad jiems pristatomi vilkai avies kailyje. Net ir kapitalistiniame THE WALL STREET JOURNAL, kaip vėliau paaiškėjo, tilpo autoritetingi "kapitalistiniai" straipsniai rašyti slapto JAV Kompartijos nario žurnalisto.

Dauguma tokių atvejų yra paslaptimi tik didžiosios žinybos, "pripažintų" laikraščių bei žurnalų skaitytojams. Visa eilė konservatyvių leidinių, kurie nėra prieinami plačiajai visuomenei, dažnai tokius apgaulinčius faktus išknisa ir patiekia savo skaitytojams. Tačiau tie, kurie pasiklauna informacija gaunama tik iš didžiosios žinybos, lieka aklaiai disinformacijos pasėkoje. Kaip reakcija į žinybos šališkumą bei svarbios informacijos nuslėpimą nuo visuomenės yra susidarę eilė grupių, kurios specializuojasi žinybos šališkumo, faktų iškreipimo bei skandalų nutylėjimo srityje. Viena iš jų yra AIM (Accuracy In Media - Tikslumas Žinyboje) grupė, kuri apie žinybos nuodėmes informuoja visuomenę per narių biuletenį AIM REPORT ir kolumnomis dešiminių leidiniuose. Kita, panašiai veikianti organizacija, yra MEDIA RESEARCH CENTER (Žinybos Tyrimo Centras).

Reikia pastebėti, jog pastaraisiais metais dešinioji žinyba, gal jos kritikai dėka, yra žymiai mustojusi pasitikėjimo publikoje. Be abejo prisidėjo ir tai, kad per ilgesnį laiką buplika pati susidarė įspūdis, jog žinyba nepateikia tikro politinio ir šiaip gyvenimo vaizdo. Pažymėtina ir tai, kad politika ir žiniomis besidomį žmonės jau 10 metų turėjo galimybės stebėti tiesioginiai Kongreso veiklą, be komentatorių filtro išstiai matyti prezidentų ir atstovų spaudos konferencijas, girdėti debatus bei komentarus iš Respublikonų, Demokratų, kairiųjų ir dešiniųjų politikų bei žurnalistų pusės C-SPAN TV kabelio programoje. C-SPAN TV kabelį turinčių virš 50 milijonų amerikiečių šiemų visai kitomis akimis skaito laikraščius ir klausosi TV tinklų žinių bei politikierių prakalbų.

DAVID GERGEN

lumnistas Bob Novak. "Capital Gang" programoje jis su žinančio žmogaus šypsena padrožė: "Gergen nėra joks konservatorius ir joks reaganistas... Jis bandė stumti Reagano Baltuosius Rūmus kairėn..." Pat Buchanan CNN TV tinklo "Crossfire" ir PBS TV tinklo "The Group" programose patvirtino tai, ką Bob Novak nurodė. Patricia Buchanan dirbęs drauge su Gergenu prieš Reagano Baltuosius Rūmus. David Gergen buvo žinomas ten kaip liberalas, i jį buvo kreivai žiūroma, ir jo tarnyba ten neilgai truko. Prisidėjo ir kiti tada dirbę su Gergenu, kurie teigė, kad David Gergen būvęs pagrindinis žinių iš Baltųjų Rūmų "lašintojas" (leaker) liberalinei spaudai, dažniausiai tuomi sutvirtindamas savas pozicijas. Tai dar ne viskas. Matomai įtardamas, jog kas nors žino jo paslaptį, ir bijodamas atidengimo iš šalies, David Gergen rado reikalą (tarp kitko...) prisipažinti, jog jis pritaręs Clintono politikai ir... balsavęs už Clintoną. Tačiau toks tipas buvo eilę metų

DEVYNERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A.

VIRGINIA S. NORKŪNAS

Mirė liepos 12 d. 1984 m. ir liepos

14 d. buvo palaidota Dryden, Virginija,
kapinėse.Mokslus buvo baigusi Dryden, Virgi-
nijos ir Hiwassee kolegiją, Tennessee.Gimė Amerikoje, visą laiką norėjo aplankyti vyro tėviškę -
gražiąją Lietuvą, bet ligos pakirsta, jos svajonė neišsipildė -
Viešpats ją paėmė į savo globą.

Išėkis ramybėje,

NULIŪDĖS VYRAS

LIETUVOS VALSTYBĖS KRIZĖ: CHAOSAS IR KORUPCIJA

KOSTAS ASTRAS

Dabartinė Lietuvos padėtis, kas liečia vidaus santvarką ir ekonomiją tvarkymą pilnai pasiekė Somalijos lygį. Vyriausybė iki šiol dar neišsivystė į tokia, kuri turėtų valstybingumo rėmuose būti, kad galėtų vykdyti savo funkcijas per ministerijas. Įvairių ministerijų pareigūnai, veikdami pašalinio antisocialinių elementų tarauja savo asmeniniams interesams, bet ne krašto piliečių gerovei, o daugiausia mafijai, visiškai ignoruodami valstybės ar miesto savivaldybių įstatymus. Dabartinis galvojimas yra baudžiavos laikų valstybės piliečiai yra aukštosios valdininkijos muosavybė. Toks savivaldymas yra padengiamas visiškai spaudos, radijo ir TV kontrole.

Lietuva korupcijos pasauliniame lygyje yra antroji po Kolumbijos. Taip galvoja japonai ir kiti.

Man jau penktą kartą savanoriškai atvykus į Lietuvą padėti besikuriančiam kraštui, šita sparčiai besivystanti degradacija yra labai aiškiai matoma, ypač greitas palaipsnis ekonominis, moralinis ir socialinis smukimas. Galima drąsiai patvirtinti, kad Lietuva šiais atvejais jau pasiekė Somalijos lygį: trūksta tik bado ir masinių pilietinių neramumų su atskirų mafijos gaujų dominavimu.

Krašto piliečiai, po 50-ties metų priešpaudos ir smegenų plovimo, dar nenusikratė baudžiavos laikų mentaliteto. Jie jau yra praradę valią, ryžtą priešintis šiam chaosui ir reikšti savo nuomonę. Visi buvę trys premjerai nedėjo pastangų kraštą stabilizuoti. Jie leido netvarkai ir chaosui plėstis šiose srityse: privatizacijoje, socialiniame gyvenime, industrijoje ir net energetikos problemų sprendime. Asmeninė nauda ir pasipelnijimas buvo pagrindiniai vyriausybės vadovų siekliai.

Prieš kelis mėnesius mūsų spaudoje tilpo vienos valstybės aukšto pareigūno pasisakymas, kad mūsų vyriausybės pareigūnai nesugeba tinkamai reaguoti į pasiūlymus. Visame krašte siaučia netvarka, vedanti į visišką suirimą. Aišku, tas pranašauja netolimą tautos išnykimą. Biblijoje yra parašyta: matant Nabuchadonosarui - Babilono valdovui, ant sienos nematoma ranka parašė "mane, te tekel, fares". Tas reiškia, kad jo dienos suskaitytos: viskas pasverta ir nuspręsta. Visa tai atitinka dabartinę Lietuvos būklę.

Mūsų Tautos himnas sako: "iš praeities semkime stiprybę". Mindau go baigta vienyti tauta į stiprią valstybę, vėliau dėl blogos vadovybės kviirū ir netvarkos, panašios į dabartinę, nusilpo ir pateko į svetimų valstybių jungą.

Tačiau tautos šaknis išliko stiprios ir sveikos, nors kamienas ir supuvęs. Šimtmečiais vergavusi ir teriojama, atsiradus energingiems vadams, per kraują atgavo nepriklausomybę, stasėsi ir klestėjo. Po pusšimtmečio baisios vergijos vėl atgavo nepriklausomybę. Bet tikėtasi spontaniškas krašto atstatymas nevyko. Jį pakeitė netvarka, mafijos viešpatavimas ir korupcija. Atrodo, kraštas neatstatomas, o eina Somalijos chaoso kryptimi.

Šiame chaotiniame naftos ir elektronikos šimtmečio politiniai įvykai vystosi gana greit. Delsimas krašto atstatyme gali baigtis nepriklausomybės praradimu, bet apie tai niekas neturi laiko pagalvoti. Ši kartą Hanibalas yra jau ne prie Romos vartų, bet čia pat Lietuvoje. Su baudžiauninko mentalitetu, nors ir geromis manieromis ir žodžiais, neišeisime iš Somalijos padėties. Reikia veikti protingai ir tuoj pat.

Penktą kartą atvykęs į Lietuvą pamačiau baisias korupcijos pasekmes. Nuvykęs į Kuršių Nerijos Nacionalinį parką, radau pušyne iškirstą ruožą aerodromo statybai. Šis miškas buvo pasodintas prieš 39 metus. Visame civilizuotame pasaulyje Nacionaliniai Parkai yra apsaugojami įstatymų, natūraliam grožiui išlaikyti juose neleidžiama komercinė veikla, vengiama sudrumsti laukinių gyvulių ramybę, pakeisti landschaftą ir kaip galima reguliuoti automašinių judėjimą.

Keista, kodėl šiuo klausimu nepasirinko buvusios valdžios asmenys, atstovavę Lietuvą Rio de Janeiro gamtos apsaugos konferencijoje, kur buvo įsipareigojama apsaugoti gamtą, ypač Nacionalinius Parkus. Ar Lietuvos delegacija vyko į Rio de Janeiro tam, kad pabaliavotų ir pakeltų šampantines taures, o sugrįžę vėl gyventų barbariškose aplinkose, pritardami Nidos ir Girulių Nacionalinių Parkų naikinimui. Dabar, klestint nesibaigiančiai demagogijai, malonu būtų išgirsti Rio de Janeiro dalyvius pasisakant tuo klausimu. Išskyla klausimas, kodėl šios svarbios konferencijos dalyviai tylėjo, kai prem. G. Vagnorius, Miškų, Statybos ir Urbanistikos ministerijos su Aplinkos Apsaugos departamentu bei Neringos Miesto Valdyba pradėjo planuoti šį barbarišką projektą. Iš tikro, keistoka atrodo, kad G. Vagnorius nesusipėjo pasirašyti šį labai pelningą siaurai grupei barbarišką projektą, kurį džiaugsmingai pasirašė tik į laikiną premjero postą papuošęs Aleksandras Abišala.

Šis potvarkis skamba taip: "Leisti kirsti Neringos mieste esantį mišką

pagal priedėlį. "Pasirašė ministras pirmininkas Aleksandras Abišala. Dokumentas data - 1992 m. rugpjūčio 14 d., Nr. 810 p.

Toliau dokumentuose sakoma, kad čia bus įrengta aviaciniam kurui ir tepalams saugyklos. Šalia aerodromo numatoma 20-30 mažų lėktuvų parkavimo aikštė.

Istorija kartojasi. Mes patys patiriame šiai blogybei ant savo kailio. Užpuolę Romą vandalai naikino viską: plėšė, degino, tempė į upę ne galimus sunaikinti paminklus. Tas pats buvo daroma bolševikmečio laikais. Tą matome Vilniaus bažnyčiose. Gi dabar su gamta tą patį daro dar nesucivilizuoti vyriausybės barbarai: premjerai, ministrai ir kiti atsakingi pareigūnai savo asmeninės gerovės naudai. Išskyla klausimas, kodėl viskas yra daroma ne viešai ir slepiami tikslai? Gi tie Nidoje pastatyto aerodromo tikslai aiškūs: naktiniai klubai, barai, girtuokliavimas ir pelningiausias biznis su narkotikais bei prostitucija. Lietuviai čia bus tarnai ir prostitutės. Lietuviai atostogautojai čia finansiniai nepajėgs išsėsti, nes kainos bus paskaičiuotos aukštos. Be to, jie klydys šios rūšies biznisiui, maišydami su vietine valiuta kišenėse į šią margą iš kitur atkeliavusią publiką.

Istorija kartojasi. Bet ši kartą ji žiauresnė ir už viską. Antano Baranauko "Anykščių šilė". Iškiristas šilėlis galėjo ataugti, bet tik ne Kuršių Neringoje ar Giruliuose nacionaliniuose parkuose, užterštuose mazutu ir išgrįstuose cementiniais asfaltais.

Tad kol dar ne vėlu, nauja vyriausybė, visuomenei reikalaujant, gali atsukti tą beprotišką Abišalos pasirašytą potvarkį Nr. 810p.

Kitas didelės korupcijos produktas - Klaipėdos Terminalo statymas - apie kurį buvo daug rašyta ir

kalbėta. Čia susiduria keletas interesų: 1. Asmeninis ir nelegalus pasipelnymas, nukreipiant į šalį dalį paskolų, imant įvairius kyšius ir etc; 2. Noras suardyti Baltų vienybę; ir 3. Mėginimas ekonomiškai įsijungti į NVS.

Jau virš 2-jų metų vyksta beprotiški kviirū, leidžiant valstybės pinigų be jokių rezultatų.

Biologai žino, kad imetus varlę į karštą vandenį, ji kaip žaibas išsoka lauk. Tačiau imetus ją į šaltą

vandenį, ji priekaitinimo pripranta ir išverda. Taip ir lietuviai, pripratę prie molatinio apie terminalą melo, kurį skleidžia įvairių plunksnų "specialistai" ir sovietiško mentaliteto akademikai, pradeda tikėti, ir kaip varlę įmesta į šaltą vandenį ji užverdant, nebepajėgia išsokti lauk. Tikrenybėje, terminalas būtų pastatytas Lietuvos pinigais, bet tarnautų rusų naftos mafijos interesams ir užterštų pajūrį, kas sunaikintų Lietuvos turizmą.

Gavus milžinišką paskolą būtų pražūtinga Lietuvai. Žmonės, kurie šiam projektui vadovauja, neturi kompetencijos, tad darbo vaisiai yra tragiškai juokingi: jie iki šiol neturi supratimo apie organizavimą, ypač Energetikos ministerija. Neturėdami terminalo planų, paskolos garantavimo, terminalo vietos ir jokios koordinacijos su kitais projektais, elgiasi kaip kaimo berniukai, ar kaip skandinavai pasakė - yra "kinder-garden". Kada pasaulio valstybės jungiasi į ekonomines sąjungas, tai Lietuva skiriasi nuo Latvijos. Mažiau 4 milijonų valstybė argi galės viską pasistatyti be tarptautinio ekonominio ir politinio bendradarbiavimo su kaimynais? Vienintelė išeitis iš šio chaoso yra bendradarbiavimas su Latvija, kuriant bendrus naftos projektų planus bei įmones. Padėtis jau atrodo, kad Hanibalas priartėjo prie Vilniaus vartų.

Estija ir Latvija Pralenkė Lietuvą Ne Tik Ūkiškai, Bet Ir Politškai

J. P. KEDYS

Kad Estija ir Latvija ūkiškai stovi Lietuvos priešakyje, įrodinėti nereikia. Visa tai pasako jų jau anksčiau įvesti savi pinigai, geresnis santakis tarp atlyginimų ir kainų, ir eilė kitų skirtumų.

Kur kas rimtesnį dėmesį reikėtų atkreipti į šią bei Latvijos tautinę politiką, kuri gerokai skiriasi nuo mūsų. Kaip žinome Lietuva su pasitenkinimu ir džiaugsmu didžiausi savo sėkmei išlaikyti savo atsistatę valstybės tautiškumą beveik 80%, kai tuo tarpu pas Latvius šis skaičius svyravo apie 51%, o pas estus 63%. Jausdamiesi, paulyms su savo kaimynais, gana stiprūs, pradėjome tą savo brangiausią gyvybinę jėgą bereikalingai silpninti. Pirmiausia savanoriškai atsiskėmė Prūsijos, kuri net rusų autorius pripažino kaip lietuvių giminės žemės. Toliau mūsų valdžios pradėjo nuolat žiauti dėl rusų kariuomenės atitraukimo, kuri yra grynai okupacinė jėga. Žinome 1949 m. Ženevos Konvencijos nutarimą: 1. Okupacinė kariuomenė negali vietos gyventojų iš okupuoto krašto išvežti; 2. Ji negali okupuotą kraštą svetimų gyventojų įvežti, ir 3. Okupaciniam periodui pasibaigus, turi iš okupuoto krašto pasitraukti.

Šiandieninės Lietuvos teisėti gyventojai yra tik tie, kurie joje gyveno 1940-6-15 ir jų vaikai bei vaikų vaikai. O kiti visi gyventojai atsiradę yra kaip Sovietų Sąjungos okupacijos padariniai, ir pagal tarptautinę teisę neturi jokios teisės tapti Lietuvos piliečiais.

Estai ir latviai pasielgė visiškai teisėtai nesuteikdami pilietybės gyventojams susijusiems sąryšys su Baltijos valstybių okupacija. Lietuvos vyriausybės ne tik suteikė pilietybę buvusiems Sovietų Sąjungos piliečiams, bet mūsų užsienį reikalų ministeris p. Gylis dar atidarė plačius vartus net tiems Rusijos gyventojams, kurie atsirado čia 1989 - 1991 m. !

Visa šita rusifikacijos politika buvo vykdoma vadovaujantis galvojimu, kad reikia būti labai draugiškiems su Rusija, už ką ji "atsiruokuos" mums žaliavomis! Bet deja tenka pasakyti, kad LDDP gavo daug pagyrimų už "dvikalbystę" ir draugiškumą, bet nei žaliavų, dujų ar gaminių Lietuvai iš anksčiau minėtų Rytų kaimynų jokio atsiliepinimo visai nesusilaikė.

Tuo tarpu tautiškai kur kas silpnesnės mūsų kaimynės, rizikavo

savo nepriklausomybę, pravedę savus rinkimus rėmuose tarptautinės teisės mostatų. Deja, tarptautiniai stebėtojai nepaskelbė jokių dvikalbių demonstracijų, neramumų ar rinkminių netikslumų. Jos per 24 val. pakeitė savo naudai tautinį procentingumą ir atskyrė tikruosius piliečius nuo asmenų, kurie buvo susiję su rusifikacija ir okupacija.

Dabartiniu metu Prūsijoje jau yra 12-15 tūkstančių lietuvių, kurie iš savo santaupų gali statyti sau bažnyčią, kai Prūsijos okupantas valdo visą Prūsiją ir jos visus pastatus. Ten nėra pastatų mokykloms, bažnyčioms bei kultūros reikalingam ar "dvikalbiškumui". Deja, Maskva gana garsiai kalba, bet daro visai priešingai.

Lietuva prieš Rusiją turėtų vesti vienodą su Latvija ir Estija politiką kaip ūkinėje taip ir tautinėje srityse, nes spaudimo į Baltijos Valstybes, nesimato galo su Sovietų imperijos likvidavimu. Gaila, kad tokia vienybė pasirodė tik Baltijos kelio Vilnius, Ryga ir Talinas metu.

Atskirai reikia pasakyti, kad kiek vėliau šis vieningumas išblėso ir nereikšmingas karts nuo karto pašnekesius, neturinčius nei politinės, nei ūkinės reikšmės.

Pavaizdavimui, kad Lietuva yra apleidusi savo tautinius interesus galėčiau paminėti bent tokį faktą:

Norėdamas sužinoti, kada ryte išėina traukiniai iš Vilniaus į Kauną, pa-

Prie Tytuvėnuose esančios koplyčios, kurioje, kaip sakoma, anksčiau yra apsireiškusi Marija. Du šios koplyčios tvarkytojai Juzefa ir Stanislovas Ivanauskai stovi prie šios koplyčios kieme pastatytos Šv. Mergelės Marijos statulos. E.Š. nuotr.

TARPTAUTINĖ KONFERENCIJA APIE KALININGRADO SRITIES ATEITĮ

Balandžio 22-23 dienomis Poznanėje vyko keturių šalių - Lenkijos, Lietuvos, Vokietijos, Rusijos - politologų ir politikų konferencija, skirta Kaliningrado srities šiandienai ir perspektyvoms. Konferencijoje dalyvavo Lietuvos Respublikos prezidento patarėjas užsienio politikos klausimais, VU dėstytojas J. Paleckis ir Seimo narys V. Plečkaitis.

Kaip Eltos korespondentei pasakė J. Paleckis, šią konferenciją surengė Poznanės Vakarų institutas ir Kelno federalinis Rytų ir tarptautinių studijų institutas, dalyvaujant Maskvos tarptautinių ekonominių ir politinių tyrinėjimų institutui, Vilniaus ir Kaliningrado universitetams. Konferencijos dalyviai parengė memorandumą ir išdėstė pagrindines nuostatas dėl Kaliningrado srities ateities. Pareikšta, jog pagal tarptautinę teisę Kaliningrado srities sienos yra nekeistinos. Jokia Europos valstybė oficialiu lygiu šio klausimo nekelti. Visi įmanomi srities statuso pakitimai yra Rusijos kompetencija, Maskvos ir Kaliningrado susitarimo reikalas.

Visos konferencijoje dalyvavusios šalys buvo už greitesnį Rusijos kariuomenės išvedimą iš Baltijos valstybių.

Taiigi. Nuvažiavo ne savo srities žali berniukai, tokių pat žaliabarščių srities specialistų paskirti. Nuvažiavo be muovokos, jog Karaliaučius ne priskirtas, bet ligi taikos konferencijos paliktas laikinai administruoti Sovietų Sąjungai. Toliau, nei jie žino apie to krašto lietuviškumą, apie rusų akademiko Kušnerio lietuviškumo įrodinėjimus kuone ligi Vislos. Taip pat nieko nemusimano tuo klausimu apie kitus rimtus veikalus. Kažin ar girdėjo Tilžės akto istoriją ir t. t.

Parubežietis

skambinau į geležinkelio stotį. Nežiūrint, kad aš kalbėjau lietuviškai, moteris atsakinėjo tik rusiškai. Kiek atsimenu, rodos Lietuvoje buvo išleistas įstatymas, kad respublikos valstybinė kalba esanti tik lietuvių. Bet deja, dabar aš pasijutau lyg aš būčiau Rusijoje!

PETKUS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOMES, LTD.

Marquette Funeral Home
2533 West 71st Street
Chicago, Illinois 60629
1-(312)-476-2345

Hills Funeral Home
10201 South Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
708-430-4455

Petkus-Butkus Funeral Home
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-652-1003

Laidotuvių namai Chicagoje ir priemiesčiuose.

Visus laidotuvių namus galite pasiekti skambindami 1-(312)-476-2345

ANTHONY B. PETKUS
DONALD A. PETKUS

DONALD M. PETKUS

LIETUVOS AIDAI
Radio programa

Veda KAZĖ KAZLAUSKIENĖ
trečiadieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais
8:31 - 9:00 val. vakarais
Iš WCEV 1450 AM banga
511 So. Nolton Ave., Willow Springs, IL 60480
Tel. (708) 839-2511

SVEIKATA

ŠIRDIES ATAKA-NETVARKINGO ŽMOGAUS APSILEIDIMO PASĖKA!

Dr. Jonas Adomavičius

Medicina yra pilna nežinomųjų - paslapčių, kurios laukia išsiaiškinimo. Laimė, kad širdies ataka dabar jau nėra jokia paslaptis - jokia nežinomybė. Tą visi išsimeškime ir imkime elgtis - gyventi tinkamai: valgyti ir gerti atsakančiai, kas apsaugos nuo širdies atakos.

Ačiū, per 40 metų nuodugniai atliktoms tyrimams, mūsų žinios apie Amerikos didžiausią sveikatos sunkenybę - širdies ataką yra labai gausios. Šiandien visai nėra tokio širdies mokslininko, kuris abejotų, kad maistas yra didžiausias įtakotojas tos per dažnos negerovės - širdies atakos išvengimui ir jos gydymui.

Taip, maistas dabar yra pati geriausia priemonė tiek išvengimui, tiek ir širdies atakos gydymui.

Ar dar ir toliau lietuvis šaipysis iš ALVUDO liesaus-vegetariško maisto, kuris gina mūsų širdį nuo susirgimo širdimi, kuris toliau nuo mūsų širdies apmirtiną - ataką! Išmintingieji taip nesielgia. Nesielkime ir toliau save savižudiškai naikinti! Gana mums būti savo širdies budeliais!

Dabar dažnas mūsų širdis vis neteisingai galvoja apie širdies ataką - jis mano, kad ji staigiai trenkia, kaip geriausias iš giedro dangaus. Ne! Šimtą kartų ne! Taip niekada nesti!

Todėl tegul nepagauna mūsų tokia nelaimė. Mat, nors ji atrodo staigi, bet iš tikrųjų, širdies ataka yra susikrovimas veiksmų jau vykusių dešimtims metų.

Štai kaip širdies ataka lėtai vystosi ir staigiai pasireiškia - trenkia.

Širdies kraujagyslės - arterijos pradeda priskresti cholesteroliu pamazu ir nejudamai. Riebalai ir cholesterolis lipa ant kraujagyslių vidinių sienelių vis gausiau ir gausiau. Aišku, dėl to, tų kraujagyslių spindis vis siaurėja ir siaurėja, bet žmogus dar nieko nejaučia.

Ne visada, o tik kartais žmogus dėl sukietėjusių širdies arterijų pajunta krūtinės skausmus - angina. Dažnai be jokio jutimo ateina karti diena, kada širdies kraujagyslės priskretime toje vietoje užkerta kraujo krešulys (blood clot). Tada užkūsi arterija nepristato širdies raumens daliai kraujo.

Tik tada žmogus pajunta, kad jo širdis negaluoja. Laimė, kad daugelis išgyvena pirmąją ataką. Tada, kad antros atakos nesulaukti - ji dažnai esti mirtina - žmogus ima domėtis kas tą ataką sukelia ir kaip jos išvengti.

Apie tai kitą kartą. Sėkmės!

GALVOS SKAUSMAI (1)

Dr. Romas Ulinskas

Pradedame ciklą straipsnių apie galvos skausmus pagal 1993 m. medicininę literatūrą, išleistą Amerikoje anglų kalba, kuri bus pateikta pasibaigus temai.

Čia pateikiamos žinios neatstoja jūsų daktaro, įvairūs žmonės skirtingai reaguoja į tą patį gydymo būdą, tyrimą ar procedūrą. Jūs visada turėtumėte pasitarti su savo daktaru, prieš pradėdamas bet kurį gydymo kursą.

Nei autorius nei leidykla neprisiima atsakomybės už galimas pasekmes, gydantis pagal šių mokslinių žinių pateikiamą medžiagą. Visada kreipkitės į savo daktarą, jei jūs turite kokių neišskumų.

Galvos skausmas problema sena, kaip pats žmogus. Kai kurie žmonės išvengia galvos skausmo, šalia kitų negalavimų galvos skausmas pagal nusiskundimų skaičių yra antras.

Nustatyta, kad 90% žemės gyventojų vienu ar kitu laiku gyvenime kenčia nuo galvos skausmo. Daugiau kaip pusė vizitų pas daktarus yra susiję su galvos skausmais. Medicininė statistika rodo, kad daugiau, kai 40 milijonų žmonių kiekvienais metais yra varginami galvos skausmų ir pakankamai aštrių, kurie priverčia juos kreiptis pas daktarą, arba yra priversti apriboti savo kasdieninį aktyvumą dėl jo. Daugiau kaip pusė milijonų dolerių yra išleidžiama kasmet pagaminti vaistams nuo įvairių skausmų. Tačiau pagrindiniai, tai nuo galvos skausmo. Niekas nežino kiek yra išleidžiama lėšų vaistams, išrašytiems daktarų.

Galvos skausmas jau buvo žinomas pačioje žmonijos aštroje. Nustatyta, kad gilioje senovėje žmogus ėmėsi drastiškų priemonių skausmui numalšinti. Jis bandė žoles, gamino įvairių viralų, naudojo burtus ir net chirurgiją. Jau pirmykštis žmogus suprato, kad reikia pašalinti iš galvos skausmą kaulo dalį, ją išplaukinti iš kaukolės, kas ir buvo pirmosios chirurgijos užuomazga. Buvo manoma, kad padarytos skylės kaukolėje padės išbėgti demonui, pliktoms dvasioms, sukeliančioms galvos skausmus.

Kiaurymų grėžimas galvoje yra praktikuojama ir šiuo metu, žinoma

trifain (Triphine) pavadinimu - jau buvo plačiai paplitęs gilioje senovėje. Kaukolės dalys buvo iškapojamos primityviais, bet efektyviais įrankiais pagamintais iš almens ar titnago. Sudėtingos chirurginės operacijos buvo atliekamos be anatomijos ar infekcijos žinių. Stebėtina daug pacientų išlaikydavo operaciją ir gyvendavo daugelį metų po jos. Priešistorinių kaukolių tyrinėtojai pastebėjo, kad buvusios kiaurymės pakraščiuose formojasi naujas kaulas. Dar egiptiečiai maždaug 5,000 metų pr. Kristaus gimimą aprašė galvos skausmą, paralyžius, galvos pažeidimus. Gydytojai maždaug 1600 metų prieš Kristaus gimimą jau naudojo nuo galvos skausmų vaistą, pagamintą iš ricinmedžio. Šiuo metu ricina (castor-oil), gaunama iš ricinmedžio sėklų ir vartojama kaip vidurius paleidžiantis vaistas.

Archeologų surasta priešistorinių laikų žmogaus kaukolė, kurioje kiaurymės buvo padarytos primityviais įrankiais, gelbėjant sužeistą žmogų.

Laikui bėgant, senovės gydytojai atrado tokius vaistus, kaip mandragorą (mandrake, gr. mandragoras - bulvinių šeimų daugiametis augalas, turintis didelę, kartais išsišakojusią šaknį; viduramžiais mandragorai buvo priskiriami stebuklingos savybės; turi alkaloidų; vienos rūšies mandragoros uogos valgomos turi vitamino), beladona (belladonna, it. bella dona-gražulė, šunvyšnė - bulvinių šeimų nuodingas ir vaistinis augalas, turintis skausmą raminančių savybių), opiumą (opium,

gr. opion - "aguonų sultys" - sudžio - vintos neprinokusių aguonų sėklų dežūčių sultys, turinčios įvairių alkaloidų (morfino ir kt.), medicinoje vartojamos kaip skausmą raminančias vaistas. (Ilgą laiką vartojant opiumą ir jo preparatus, gali išsivystyti narkomanija. Kai kurie šie vaistai vartojami ir šių laikų medicinoje galvos skausmo terapijoje, ypač opiumas aguonų sultys, iš kurių morfinas (morphine), kodeinas (codein), papaverinas (papaverine) ir heroinas (heroine) yra gaminami. Aguonų savybės buvo žinomos jau 3000 metų prieš Kristaus gimimą. Jos buvo vadinamos "džiaugsmo augalu".

ANKSTYVOJI ELEKTROTHERAPIJA

Dioscorides, graikų chirurgas apie 100 prieš Kr. gim., pasiūlė naudoti elektrą, kaip vaistą nuo galvos skausmo. Jo pasiūlyta vaistų knyga buvo autoritetu nuo galvos skausmo daugiau, negu 1500 metų.

Dioscorides yra aprašęs daugelį vaistų, naudojamų medicinoje net iki šių dienų. Tai amonakas, sidabras, šaltmetė, gyvsidabris, opiumas. Jis šaltmetį naudojo ir marijuaną (marijuana). Naujiena buvo jo galvos skausmo gydymas, panaudojant žuvies elektrinį lauką, pasirenkant tokias žuvis, kurios generuoja elektros energiją, kurios pakanka žmogui apsauginti, o unguri net nužudyti. Dioscorides nurodė žuvis skleidžiamą elektros impulsą į žmogaus smilkinį, kuriam skauda galvą, ir galvos sukurtas duodavo akivaizdų pagerėjimą. Tai liūdi faktas, kad romėnų gydytojai pripažino ir taikė šią terapiją.

Medicina buvo bandymų, išsiskojimų ir klaidų objektas, kol Hipokratas (Hippocrates) nepradėjo praktinės medicinos žmonių gydymui, rūpestingai ligos stebėjimui, užrašymui ir sekant ligą iki paciento pagerėjimo. Jis pasiūlė etinį gydytojų kodeksą, kuris iš esmės, taikomas ir šiandien. Kinijoje, apie 2500 metų prieš Kr. gim. galvos skausmams gydyti buvo vartojama akupunktūra (acupuncture). Ji akivaizdžiai sumažindavo ne tik galvos skausmą, bet ir kitus skausmus. Šiuo metu akupunktūra yra tirama naujaisiais moksliniais metodais.

Dabar gydytojai ir mokslininkai visame pasaulyje kruopščiai tyrinėja šią sudėtingą problemą. Deja, mokslas ir medicina dar negali galutinai paaiškinti galvos skausmo reiškinio ir šiuolaikinis gydymas, nors ir pagrįstas moksliniais atsitikimais tuo klausimu, dar ir toliau tobulinamas.

ALTO INFORMACIJOS

Pasibaigus šaltajam karui ir subyrėjus Sovietų blokui, naujoji prezidento Clintono administracija buvo nusprendusi panaikinti Laisvosios Europos Radiją kaip nereikalingą.

Amerikos Lietuvių Taryba pati pirmoji pasipriešino, kad Laisvosios Europos Radijas nebūtų panaikintas. Tuo reikalu buvo gautas atsakymas, kad į tai bus atkreiptas dėmesys.

Paskutiniu laiku prezidento Clintono administracija nusprendė sujungti Amerikos Balso ir Laisvosios Europos Radiją (Laisvės Radijo stotis), ir tokiu būdu per ateinančius keiserius metus sutaupti apie 250 milijonų dolerių. Anksčiau šioms radijo stotims Amerikos valdžia metams skirdavo kiekvienai po 220 milijonų dolerių.

Amerikos Balsas, kuris buvo įsteigtas II Pasaulinio karo metu, kad 49-mis kalbomis transliuotų Amerikos žinias į įvairias pasaulio šalis, ir Laisvosios Europos Radijas, kuri įsteigė Centrinę Žvalgybos Valdą (CIA), kad transliuotų žinias iš Amerikos į esančias komunistų įtakojamas šalis, dabar dirbs bendrai.

Prof. dr. Jonas Genys, ALTO atstovas Washington, DC ir Jungtiniame Amerikos Pabaltiečių Komitete, birželio 12d. dalyvavo ambasadoriaus Stasio Lozoraičio pagerbime Bethesda Marriot viešbutyje, kur ta proga Amerikos Lietuvių Tarybos vardu pasakė kalbą, paminėdamas ALTO bendradarbiavimą su Lietuvos atstovais bei palinkėdamas sėkmės ir toliau dirbant Lietuvos gerovei.

Baltimorėje, MD birželio 12 ir 13 dienomis vyko tradicinė šventė - Lie-

SPAUDOJE ir GYVENIME

Cia Pat Ir Visame Pasaulyje

* Iš autoritetingų šaltinių buvo sužinota, birželio 24 d., kad aštuoni kitataučiai norėję išsprogdinti Jungtinių Tautų - UNO ir New Yorko NBI centrinių ofisų. Penki jų - musulmonų fundamentalistai, kilę iš Sudano, tuoj pat buvo areštuoti. Pasirodo, kad jie priklausė slaptajam teroristų grupei, kurios nariai jau buvo išsprogdinę ne vieną žymesnių įstaigų centrą be veicinę.

* Reik manyti, kad ne tik Chicago, bet ir visa Amerika žinojo garsiąją bylą, kai prieš kelis metus, už simpatingos 10-ties metų mergaitės Jeanine Nicario išprieštaravimą ir nužudymą, Rolando Cruz buvo nuteistas mirties bausme. Kaltininkas visą laiką gynėsi ir kaltino teisimą bei liudininkus, kad prieš jį ši byla esanti absoliutiškai neteisinga. Pagaliau byla nukeliavo į Aukščiausią JAV teisimą. Birželio 24 d. šis teismas vienbalsiai nusprendė, kad ši byla privalo būti persvarstyta, nes atrodo, kad kaltinimai prieš Cruz buvo specialiai sufabrikuoti.

Roland Cruz, sužinojęs tokį valstybės Aukščiausio teismo sprendimą, labai nudžiugo ir gegužės 29 d. nutarė apsiženyti, nors šiuo laiku Illinois Page Country teismo nuteistas mirties bausme ir laikomas kalėjime mirtin nuteistųjų celėje. Pasirodo, kad tokios variacijos Amerikoje yra galimos. Moteris, kuri sutinka už mirtin nuteisto kalinio tuoj pat ištekti, šiuo laiku gyvena kažkur Minnesotoje.

Ši byla labai panaši į Demjenjuko bylą Izraelyje.

* Š.m. birželio mėn. viduryje Lietuvos prezidentas A. Brazauskas apsilankė Prancūzijoje, kalbėjęs su valstybės prezidentu F. Mitterandu ir su žymiais krašto ekonomistais. Sakoma, kad tuo laiku buvo paliesta į anais laikais buvusių Lietuvos ambasados namų padėtis. Šie milijoninės vertės namai dar vis nėra dabartinių dienų.

ALTA šioje šventėje atstovavo mūsų atstovas dr. Jonas Genys Vyčių veikėjas Vincent Boris ir vietos veikėja dr. Elena Armanienė.

Lietuvos spauda vis dažniau paminė apie Amerikos Lietuvių Tarybos dabartinę veiklą. Iš seniau Lietuvoje ALT ir VLIK veikla buvo žinoma kaip "vadotojų" įvairiose demonstracijose ir bolševikinėje spaudoje.

"Tauragiškių balsas" gegužės 19d. numeryje aprašymą apie ALT veiklą įsidėjo net rėmeliuose, kad skaitytojas greičiau atkreiptų dėmesį.

Ten aprašoma trumpai ne tik kas yra ALT, bet ir apie praeitą suvažiavimą. ALT siekimas, kurie yra nepasikeitę per visą 50 metų laikotarpį.

Taip pat šiuo metu išsamesnės informacijos apie ALT pasirodė ir Kau no periodinėje spaudoje. Vilniaus leidžiamas Lietuvos istorijos laikraštis "Vortuta" irgi skelbia ALT informacijas.

Jonavoje leidžiamas žurnalas "Ūkininkas" savo spaudos apžvalgose jau kelintą kartą aprašo ir apie ALT.

Amerikos Lietuvių Tarybos valdybos posėdyje, š.m. birželio 11d., be kita ko, plačiai buvo svarstyta ALT 53-čiojo metinio suvažiavimo reikaliai. Nutarta suvažiavimą sušaukti š.m. spalio 30 dieną Lietuvių Tautiniuose Namuose, Chicagoje. Suvažiavimo išvakarėse, penktadienį, spalio 29 dieną, 7 val. vakaro ALT patalpose, Balzeko muziejaus pastate įvyks suvažiavimo atstovų ir svečių susipažinimo vakaras, kurį rengia ALT Chicago skyrius.

Suvažiavimo registracijos pradžia bus šeštadienį, spalio 30 dieną, 8.30 val. rytą Lietuvių Tautiniuose Namuose; pradžia 9 val. rytą.

Tą pačią dieną po suvažiavimo 7 val. vakare, toje pačioje salėje įvyks iškilminga vakarienė.

Ši kartą ALT sudarančios organizacijos turės pasiųsti suvažiavimui skiriamus atstovus į Amerikos Lietuvių Tarybą, valdybą ir įždo globėjus sekančiais dviejų metų kadencijai.

nei nepriklausomai Lietuvai grąžinti, kadangi juose vis tebesėdi buvusios Sovietų Sąjungos ekstremistai, Yeltis no globėjai. Spaudoje buvo minima, kad Prancūzijos prezidentas buk tai "nustebo", kai nugirdo tokioms nesamonomėms jo valstybėje esant. Neaiškias meluoja - spauda ar pats Mitterandas?

* Birželio 22 d. Lietuvos valstybinio banko pirmininkas R. Visokėvičius, neaiškų ką ir kokių būdu, pa informavo, kad li t a i jau išvažiuojami į visus Lietuvos banko skyrius. Anot jo, visoje Lietuvos teritorijoje ir visokiose atskaitomybėse bus vartojami tik litai. Tai nugirdę verslininkai pradėjo "rūgoti" (pukštauti), kad svetimų valstybių valiuta iš Lietuvos bus iššluota. Teko girdėti, kad dolerio ir lito santykis bus: vienas doleris - 3 ar 4 litai.

* Vienaip ar kitaip galvosime, teisingo sprendimo, kas dabar vyksta mūsų tėvynėje, padaryti nepajėgsime. Sunku tikėti ką pasakoja čia iš Lietuvos atvykustei, ar kad ir iš ten sugrįžę mūsų šiečiai. Girdėta vėl nusiskundimai, kad ir dabartiniai Lietuvos valdovai skrajoja po svetimas valstybes švaistosi svetimų valstybių (žinoma, tik ne rusiškų) pinigais, kurie yra būtini būti Lietuvos valstybės išdo, kad kaip nors išlipus iš savanaudžių sugriauto vidaus ūkiško gyvenimo. Šiuo laiku Lietuvos vedama užsienio politika yra tokia miglota, kad Lietuviška išsivija niekaip nepajėgia orientuotis, kokios ten tautybės žmonės turi aukštesnes teises net už pačius lietuvius. Pagaliau visai nežinoma kokiais per Lietuvą keliais rusas keliauja į Rytprūsį (Karaliaučiaus) teritoriją, ir ką jis ten koncentruoja, kad Lietuvą visada traktuotų rusiško "Commonwealth" dalimis.

J. Ž-tis

Auka ALTui - Pagalba Lietuvai

Lietuvi, atsimink, kad 1. Amerikos Lietuvių Taryba (ALTas) yra senųjų Amerikos lietuvių įsteigta organizacija tik Lietuvai, Lietuvos reikalams. 2. ALTe jau šeštas dešimtmetis bendrai dirba visų demokratinų, politinių ir ideologinių organizacijų atstovai, gina lietuvių tautą ir Lietuvos valstybines teises, rūpinasi pagalbine politine veikla Washingtono ir tarptautinėse konferencijose. 3. Po žiaurios okupacijos pasekmių, Lietuvai atkūrus nepriklausomą demokratine Lietuvos respubliką, ALT o tikslas ir toliau palaikyti ryšius su tauta, demokratinėmis organizacijomis ir su demokratiškai išrinkta vyriausybe, derinant politinę pagalbą veiklą Amerikoje. 4. ALTui, vykdamas šią visokeriopą Lietuvos tikslams veiklą, reikalinga visuomenės parama. Savo aukomis remkime ALTą ir ALT To Fondą! Pagalbėsimė LIETUVAI! Amerikos Lietuvių Taryba

Skaitykit ir platinkit LAISVĄ LIETUVĄ

Pasaulyje vienas iš tūkstančio žmonių kalba lietuviškai...

Ar tu vienas iš jų?

In nieku hitu taua neaprašė savo
širdies, sielos ir dvasios tau,
knie savo kalba.
VYDŪNAS

AUNIMAS

Toronto aukštesniųjų liuanistinių kursų absolventai atlieka muzikinę programą mokslo metų užbaigimo šventėje gegužės 14 d., drauge minint Maironio mokyklos 45-metį. R. Pranaičio nuotrauka

JAUNIMO SEKCIJA

Savo veiklą plečia Lietuvos krikščionių demokratų partija, III metinę konferenciją turėjusi balandžio 24-25 d. d. Šiai partijai, vadovaujamai pirm. P. Katiliaus ir vicepirm. A. Sau dargo, pagal narių skaičių Lietuvoje tenka antroji vieta. 1993 m. pradžioje ji buvo priimta tikrąja Europos krikščionių demokratų sąjungos nare. Išeivijos lietuviams krikščionims demokratams konferencijoje atstovavo K. Ėringis, pabrėžęs, kad JAV įstatymai jiems neleidžia įsiregistruoti politinėje partijoje, tik sąjungoje. Gegužės 23 d. 40 Kaune susirinkusių jaunimo atstovų įsteigė LKDP jaunimo sekciją "Lietuvos jaunieji krikščionys demokratai". Išrinkta jaunimo sekcijos valdybą sudarė: pirm. P. Vinkleris, vicepirm. P. Aleksandravičius ir D. Vilimas, sek. D. Žiugžda, nariai P. Gražulis, A. Prakapas ir A. Vazbys. Suvažiavimo dalyviai svarstė santykius su ateitininkais, aptarė statutą ir programines nuostatas, įsteigė dvi lėkas "Lietuvos jaunųjų krikščionių demokratų" sekcijos skyrių. Tokie politinės jaunimo organizacijos Lietuva nėra turėjusi net ir tarpukario nepriklausomybės laikais.

DARIUS IR GIRĖNAS

Darius ir Girėnas,
Perskrido Atlantą.
Litanikos lėktuvu,
Nešė garbę šventą.

Perskrido Atlantą,
Džiaugsmu širdys plakė,
Tik mirtis beširdė,
Debesiu juos sekė.

Krito jų lėktuvas,
Kaip pašautas paukštis,
Tarp dangaus ir žemės,
Buvo didis aukštis.

Soldino miškuose,
Mūs didvyriai žuvo,
Lietuvos šalele,
Liūdesys užgriuvo.

Lietuva jų laukė,
Vėliavos plazdėjo,
Jų didingas žygis,
Garbe nuaidėjo.

Tegul puošia gėlės,
Drąsą jų ir ryžtą,
Tegul laisvės dienos,
Lietuvai sugrįžta.

Alb. Kašiubienė

IŠ LIETUVOS SPORTINIO GYVENIMO

Lankantis Lietuvoje buvo proga stebėti net trejetas Lietuvos futbolo rinktinės tarpvalstybines rungtynes. Pirmosios iš jų įvyko gegužės 18 d. "Žalgirio" stadione, kur Lietuva draugiškose rungtynėse susitiko su Ukrainos rinktinė. Tai buvo pasirodymo rungtynės prieš Pasaulio futbolo taurės atrankines rungtynes prieš Š. Airiją.

Reikia pažymėti, jog buvo tikėtasi geresnio Ukrainos futbolininkų pasirodymo. Nežiūrint, kad Ukrainos komandos ilgą laiką buvo pačios stipriausios buvusios Sov. Sąjungos pirmenybėse, ši kartą jų atstovai, be užsienyje rungtyniaujančiųjų, talkos, sunkiai (2-1) įveikė Lietuvą, kuri irgi pasirodė be savo "užsieniečių". Šiose rungtynėse vienintelį įvartį (ketvirtroje žaidimo minutėje) įmūšė Chicago "Lituanicoje" vieną sezoną žaidęs Ričardas Zdančius, kurį po rungtynių teko sutikti ir pasveikinti su šiuo pasižymėjimu.

Gegužės mėn. 25 tame pačiame stadione Lietuva jau rungtyniavo su Š. Airija, su kuria praėjusių metų balandžio 28 d. buvo sužaidusi lygiomis (2-2). Ši kartą laimė nebuvo lietuvių pusėje ir viena klaida (neuždegintas žaidėjas) atnešė 1-0 pralaimėjimą, nors mūsų šaliai buvo verti lygiųjų. Svečių treneris dėkojo Dievui (tą jis

padarė spaudos konferencijoje), kad jis atsiuntė lietuvių - žolės buvo šlapia ir tas padėjo jų komandai, nes prie to ariai yra pripratę.

Birželio 2 d. Lietuvos futbolininkus egzaminavo Ispanijos atstovai, kurie pas save mūsų šaliai buvo supliekę net 5-0 (1993 m. vasario 24 d.). Ši kartą jų panašumas irgi buvo nematytas, tačiau mūsų šaliai net 77 minutes pajėgė išvengti įvarčio. Tačiau tada atėjo lemtingos minutės ir ispanai, išnaudoję dvi progas, laimėjo 2-0. Jie tokios pergalės buvo tikrai verti, nes parodė gana puikų ir apgalvotą žaidimą (ypatingai antrame kėlinyje).

LIŪDNA SPORTO PADĖTIS LIETUVOJE

Reikia pasakyti tiesą ir apie vis sunkėjančią sportininkų bei sporto trenerių ir darbuotojų padėtį. Finansinė našta vis yra sunkiau pakeliamą ir nėra lėšų finansuoti daug sporto meistrų išugdžiusias sporto mokyklas, nėra pakankamai pinigų mokėti algas treneriams ir žaidėjams (nepaslaptis, jog visame pasaulyje gerieji žaidėjai yra apmokami). Lietuvoje dabar jie visi tegauja tik simbolinius atlyginimus - apie 15-20 dol. nesūti iš ko vos prasimaityti tegali. Apie šias ir panašias problemas

teko kalbėtis susitikus su naujuoju Lietuvos Sporto departamento prie Lietuvos ministerių kabineto direktoriumi Vytautu Nėniumu. Jis yra daug patyręs sporto srityje turintis žmogus ir žada bandyti gelbėti i sunkų kelią iklampusius Lietuvos sportininkus. Jam darbų yra begalės, o lėšų labai maža. Vis laukiama, kuomet seimas priims įstatymą, kuriuo pasiremiant, įvairūs prekybininkai, paaukoję sporto reikalingus pinigus, visa tai galės nusirašyti nuo pajamų mokesčių. Juo greičiau tai bus padaryta, juo dar niau galės riedėti Lietuvos sporto vežimas.

Teko lankytis ir pas kai kuriuos Lietuvos sporto federacijų vadus, kurie irgi turi panašius nusiskundimus. Išvykos i užsienį šiuo metu yra labai apkarpytos ir vežami tik patys geriausi sportininkai iš kurių tikimasi pergalių. Visi jauni, nors ir perspektyvūs sportininkai, turi likti namuose, nežiūrint, kad jiems labai reikalinga išmėginti jėgas tarptautinėje arenoje.

Ne paslaptis, kad sportas taip pat yra išivėję asmeniškumai - pavydas, nepasitikėjimas ir kitos nedorybės, kurie žlugdo darnų bendravimą vienu su kitais. "Kova už būvį" čia irgi šliaužia visu smarkumu. Ir juo greičiau šiomis pliktžolėmis bus asikratyta, tuo bus visiems geriau. (eš)

NAUJOS TOMO PUKŠČIO PERGALĖS

Čikagoje gimęs ir jaunystę praleidęs lietuvių kilmės sportininkas Tomas Pukštys, kuris pagal naujausią kvalifikaciją yra septintas leties metime pasaulyje, o pirmasis Jungtinėse Amerikos Valstijose, pelnė dvi pergalės susitikimuose Kanadoje.

Gegužės 31 d. jis rungtyniavo ilse Harry Jerome tarpt. lengvosios atletikos varžybose Vankuveryje, Britų Kolumbijoje. Kaip rašo "Vancouver Sun" dienraštis, Pukštys publikos buvo labai entuziastingai sutik - tas ir žiūrovai ragino šį jauną vyrą varžybų metu. Nežiūrint lietaus ir šlapios žolės, Tomo rezultatas - 78.74 m, buvo geresnis negu jis pats tikėjosi. Pats sportininkas sakėsi, kad jam padėjusi labai draugiška publika, kuri jam negailėdavo plojimų, kuomet šis pasirodydavo metimui.

Laikraštis cituoja Pukštį, kuris žurnalistams pareiškė: "1991 metais čia atvykęs patyriau pačias blogiausias pasekmes negu bet kada ankščiau. Praėjusiais metais dalyvavau ir ietį sviedžiau jau gerai. Šiomet 78 metrai ant šlapios žolės ir Lietuvoje, pasiekiau neįtikėtiną pasekmę. Jeigu sąlygos būtų geros, aš būčiau pagerinęs savo asmenišką rekordą".

Savo rekordą Pukštys pagerino sekančiose varžybose, kurios įvyko Port Alberni mieste. Čia įrankį Tomas nusiėdė net 84.58 metro, truputį mažiau negu Amerikos rekordas (85.38 m.). Tai antrasis savo garsu rezultatas, pasiektas JAV sportininko.

Apie šį mūsų šaliai pasiekimą plačiai aprašė šio miesto "Times Colonist" dienraštis, net antrąsioje išskeldamas Pukščio pergalę ("Home crowd pushes Pukštys to brilliant toss"). Čia pabrėžiama, kad nežiūrint, jog Pukštys jautėsi esąs pulkioje formoje, bet jis nesitikėjo tokio ilgo metimo.

Reikia pažymėti, jog pagal rezultato gerumą, Tomas buvo įvertintas, kaip pirmasis šių varžybų sportininkas iš visų dalyvių.

Dar reikia pridėti, kad šiose varžybose šalia žymių sportininkų iš viso pasaulio varžėsi ir Rita Paulavičienė iš Lietuvos, kuri 800 m. bėgime užėmė I vietą.

Po šių varžybų Kanadoje, Pukštys rengėsi dalyvauti JAV pirmenybėse Eugene mieste, Oregono valstijoje, o birželio pabaigoje buvo numatęs važiuoti Europon, kur žadėjo pasirodyti stambiausio masto varžybose.

Tomas Pukštys, kuris pats sakosi, kad leties metimo meno išmokęs Lietuvoje pačioje jaunystėje, kuomet vasaros mėnesius praleido pas savo vyresnį brolį Andrių (tuo metu bu-

Gegužės mėnesio pabaigoje Vilniuje vyko tradicinis renginys, pavadinamas "Skamba, skamba kankliai..." Tai folklorinių ansamblių pava-sarinė šventė.

Šiaurės Amerikos - J.A.V. ir Kanados lietuvių 43-čios sporto rungtynės - šventė vyko 1993 m. gegužės 28-31 d. d. New York'e. Dalyvavo virš 300 vyrų ir moterų sportininkų - iš New Yorko, Los Angeles, Chicago, Hamiltono, Toronto, Bostono, Detroito - šiose sporto šakose: krepšinis, tinklinis, stalo ir lauko tenisas, šachmatai.

Šią sporto šventę suorganizavo N.Y. LAK klubo komiteto vadovai - Pranas Gvildys ir Algirdas Jankauskas su darbščiais padėjėjais.

Nuotraukoje: krepšinio A klasės pirmą vietą laimėjęs N.Y. Atletų klubas prieš Detroito L.S.K. Kovą, santykiu 106:80.

L. Tamošaičio nuotrauka

visų gerą rutulio metiką), kuris atvykęs iš Čikagos, Lietuvoje studijavo mediciną. Jis Lietuvos nepamiršta ir dabar - 1991 m. jis dalyvavo Pasaulio lietuvių sporto žaidynėse Lietuvoje (ten jis tapo Lietuvos rekordininku) ir laimėjo aukso medalį.

Praėjusiais metais jis, kaip JAV olimpietis startavo Barcelonoje ir ten kvalifikacinėse varžybose buvo antrasis, nors sekančią dieną neišlaikė įtampos ir baigė dešimtuoju. Dabar jis stipriai rengiasi olimpiniams žaidimams Atlantoje, kur jis planuoja patekti i prizininkus. Jį, kaip olimpietį pagerbė jo ir tėvų miestelis Čikagos pietvakariuose - Hickory Hills, kur ant lentos, kurioje sužymėtos miesto vadovų pavardės, puikuojasi ir "Thomas Pukštys". Norisi tikėti, kad po sekančios olimpiados ten bus pažymėta, kad jis - olimpiados prizininkas.

E.Š.

Tik Neapleisk

Iš kur tiek pagiežos, tiek melo, smurto?
Nejaugi žmonės - gyvulių banda?
Nejaugi milijonai jau apkurto,
Apako lyg naktis kraupi, juoda?

Išniekintos šventovės ir altoriai,
Išniekino ir protėvių kapus.
Negau atgijo Judas pasikoręs
Išplėst iš Švento Rašto tuos lapus.

Kur kalbama apie Priskėlimą,
Kad robotais pavirstų ši minia?
Žveris Apokalip. es siautėti ima...
O Viešpatie, apsaugok Tu mane

Nuo žemės kunigaikščio juodo smurto,
Nuo jo apgaules, melo, pažadų! -
I Tavo panašumą aš sukurtas,
Todėl ir viltį i Tave dedu.

Neleisk pražūt ir mano broliams, sesėms,
Juk Tu žadėjai išklausyti maldos.
Pasižadam: šią priespaudą iškęsim,
Tik neapleisk Tu mūsų niekados!

V. AUDRONIS

Kasmet balandžio pradžioje Vilniaus universiteto fizikai - studentai ir veteranai - švenčia Fizikų dieną - FIDI. Miesto gatvėmis eina triukšminga eiseną, jos priešakyje važiuoja tradicinis Dinozauras, didžiausias vaikų džiaugsmas.

KULTŪRINIS PUSLAPIS

Dariaus-Girėno Testamentas

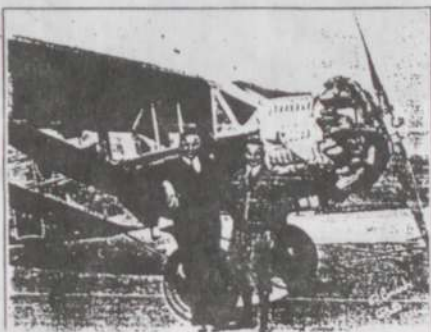
Mes skrisime į Lietuvą!

Lietuvių tauta laukia iš savo sūnų ir drąsesnių žygių. Būtinai reikia ir jos sūnums prisidėti prie bendrojo darbo — tirti dar mažai žinomas Žiemų Atlanto vandenyno oro sroves, o taip pat naujai išrastas navigacijos būdus ir priemones pritaikyti kasdieniniams reikams. Mes, gyvendami tokiais laikais, kada oras stengiamasi panaudoti žmonijos reikams, laikome savo pareigą tautos vardu tą darbą garbingai atlikti.

Jaunoji Lietuva! Tavo dvasios įkvėpti, mes stengiamės tą pasirinktą uždavinį įvykdyti. Mūsų pasisekimai tegu sustiprina Tavo dvasią ir pasitikėjimą savo jėgomis ir gabumais! Bet jei Nepotūnas ar galingasis audrų Perkūnas ir mums bus rūstus — pastos mums keliai į Jaunąją Lietuvą ir pašauktų „LITUANICA“ pas save. — tada Tu, Jaunoji Lietuva, turėsi iš naujo ryžtis, aukotis

ir pasirengti naujam žygiui, kad audringųjų vandenynų dievai būtų patenkinti Tavo pastangomis, pasiryžimu ir nekviesių Tave į Didįjį Teismą.

„LITUANICA“ laimėjimas tegu sustiprina jaunųjų Lietuvos sūnų dvasią ir įkvėpia juos naujiems žygiams.

„LITUANICA“ pralaimėjimas ir nugrimzdimas į Atlanto vandenyno gelmes tegu auklėja jaunųjų lietuvių atkaklumą ir ryžtumą, kad Sparnuotais Lietuvis būtinai įveiktų klatingąjį Atlantą Tėvynės Lietuvos garbei!

Tad šį savo skridimą skiriame ir auksiojame Tau, Jaunoji Lietuva!

Ta didįjį bandymą pradėsime, tikėdamiesi Dangaus palaimos!

Kapt. S. Darius
Lit. S. Girėnas

DARIUS IR GIRĖNAS

Artėjant Stepono Dariaus ir Stasio Girėno skrydžio ir tragiškos mirties šešiasdešimtmėčiui, Kauno Ažuolyne jiems statomas ilgas metus lauktas paminklas. Iš minėjimo Čikagoje organizuojančių lietuvių buvo gautas pasiūlymas vieną Kauno aerodromą pavadinti jų vardu. Arvydas Krasauskas šį reikalą kelia dienraščiui „Kauno laikas“ gegužės 1 d. laidoje. Jis primena, kad žuvusiųjų didvyrių vardu vilniečiai norėtų pavadinti Vilniaus orauostį. Pagrindinis Kauno orauostis iš Aleksoto jau yra perkeltas Karmėlavon. Ten dabar leidžiasi ir kyla tarptautinių skrydžių lėktuvai, atvyksta svečiai į Kauną. Steponas Darius ir Stasys Girėnas, skrydį per Atlantą pradėjo New Yorke, jį tikėjosi užbaigti anuometiniame Kauno orauostyje Aleksote, kur jų laukė tūkstančiai kauniečių. A. Krasauskas primena, kad tas senasis orauostis atelyje taps tik sportinių lėktuvų bazės aerodromu. Jis betgi buvo ir bus susietas su istoriniu drąsųjų lakūnų skrydžiu per Atlantą. Sprendimą turi padaryti Kauno savivaldybė, susipažiusi su kauniečių daugumos nuomone. Tad reikia nutarti, kam teks Dariaus ir Girėno vardai — orauostui Karmėlavoje ar sportiniam aerodromui Aleksote.

STIPENDIJA

VYTUI BELIAJUI ATŽYMĖTI

Iš Denvario, Colorado valstijoje, atėjo tautinių šokių specialisto, „Vilties“ žurnalo redaktoriaus ir leidėjo Vyto Beliajaus laiškas, kuriame pranešama, kad jo pagerbimui Brigham Young Universiteto tarptautinių šokių ansamblis įsteigia jo pagerbimui stipendiją (dviem žmonėms per metus). Ši stipendija pavadinta „Vilties“ vardu.

Vytas Beliajus jau senokai talkina šiam universitetui. Jis buvo tas žmogus, kuris 1964 metais padėjo universiteto tautinių šokių grupei nuvykti į Europą.

Nuo 1936 metų Vytas Beliajus yra gavęs daugiau negu 30 įvairių atžymėjimų bei padėkos ženklų, daugumoje iš kitautėjų, nors ir lietuviai jį visiškai nėra užmirę ir laikas nuo laiko pagerbia. 1992 metais jis buvo pagerbtas tuolaikinio Lietuvos kultūros ir švietimo ministerio Dariaus Kuolio.

Šį pavasarį, balandžio mėn. pabaigoje, V. Beliajus lankėsi Čikagoje ir čia buvo pagerbtas Chicagos Universiteto International House šokėjų grupės, jos 60 metų sukakties proga. V. Beliajui gyvenant Čikagoje, jis buvo vienu iš pirmųjų grupės mokytojų.

Čia reikia pridėti, kad V. Beliajus buvo vienas iš lietuvių tautinių šokių pradininkų Amerikoje. Jis, kaip tautinių šokių žinovas, yra žinomas visame pasaulyje. V. Beliajus leidžia vienintelį tautinių šokių ir folkloro žurnalą JAV, kuris turi lietuvišką vardą — „Viltis“. Jį užsisakyti galima V. Beliajaus adresu: 1337 Marion St., Denver, CO 80218.

MINDAUGO KOLEGIJA

Karaliaus Mindaugo kolegija ruošiasi Lietuvos valstybės šventei liepos 6 d. Kolegija išsiuntė laiškus Briتانijos, Belgijos, Danijos, Ispanijos, Norvegijos, Olandijos ir Švedijos karalysčių valdovams. Laiškuose buvo primenamos Mindaugo karūnavimo ir Lietuvos valstybingumo pripažinimo septyni šimtai keturiasdešimtosiomis metinės, nepriklausomybės atgavusioje Lietuvoje švenčiamos liepos 6 d. Pirmoji iš šių laišką atsiliepė Belgijos karalystė. Karaliaus Mindaugo kolegija praneša, kad šios istorinės

Prel. Pranciškaus Juro įsteigtas Amerikos Lietuvių kultūros archyvas (ALKA), keliavęs iš Bostono, MA į Brocktoną, MA, 1963 m. prisiglaudė Nekaltai Pradėtosios Marijos seselių vienuolyne, Putname, CO. 1981 m. įsikūrė tam reikalui pastatytose patalpose, kurių vieną kampe matome šioje nuotraukoje.

M. Pranevičiaus nuotrauka

LIETUVIŲ FONDAS PASKIRSTĖ GAUTĄ METINĮ PELNĄ

Žinome, kad sunkiai laimėtą pelną skirstyti kitiems nėra jau tokios lengvos pareigos. Taigi, Lietuvių Fondo vadovai, skirstydami gautą už visuomenės suaukoto kapitalo nuosimį, ant savo pečių užsikrauna labai sunkią atsakomybę. Kasmēt tą naštą vis mėginant palengvinti, kur nors sukviečiami spaudos bei radijo bendradarbiai, ir jiems papasakojama kaip ir kas šiuo reikalu per metus buvo padaryta.

Buvo tas pat ir šimēt. Sėdėčioje, birželio 17 d. 7-tą valandą vakare, sugužėjo net 34 L.F.-do pakviestųjų rašančiųjų, rašyti prašančiųjų, viską oro bangomis platinančiųjų, na žinoma, ir pačio fondo bičiulių.

Metinę, taip vadinamą, spaudos ir pačio LF pereigūnų konferenciją atidarė ir pravedė LF informacijos komisijos pirm., dr. K. Ambrozaitis. Tarybos pirm. P. Kilius, valdybos pirm. St. Baras ir dr. A. Razma, trumpai, bet gana išsamiai paaiškino apie atliktus fondo darbus. Kiek plačiau pakalbėjo valdybos pirmininkas, nes jam teko neseniai pabuvoti ir pačioje Lietuvoje, gnybtelėdamas net pačio Lietuvos prezidento A. Brazausko asmenį už jo kai kuriuos nevykusius politinius žingsnius.

Svarbiausias šios konferencijos tikslas ir buvo: paaiškinimas kokio — mis sumomis ir kam šis pelnas paskirstytas. Iš viso teko paskirstyti net 283, 075. 00 dolerių suma. Tai at-

liko 6 Pelną paskirstymo komisijos nariai — t. y. pačio L. Fondo tarybos paskirti trys nariai ir trys iš Amer. Lietuvių bendruomenės akredituoti asmenys. Komisijai pirmininkauja Marija Remienė, berods, šias komplikutas ir atsakingas pareigas atliekanti jau ne pirmą kartą.

Ponios Remienės žodis buvo ne trumpas. Išsamiai paaiškinus visą pelno paskirstymo procedūrą, kam ir kiek dolerių buvo paskirta, perskaitė ir tuo reikalu paruoštą apyskaitą. Tai gi, ta apyskaita šitaip byloja:

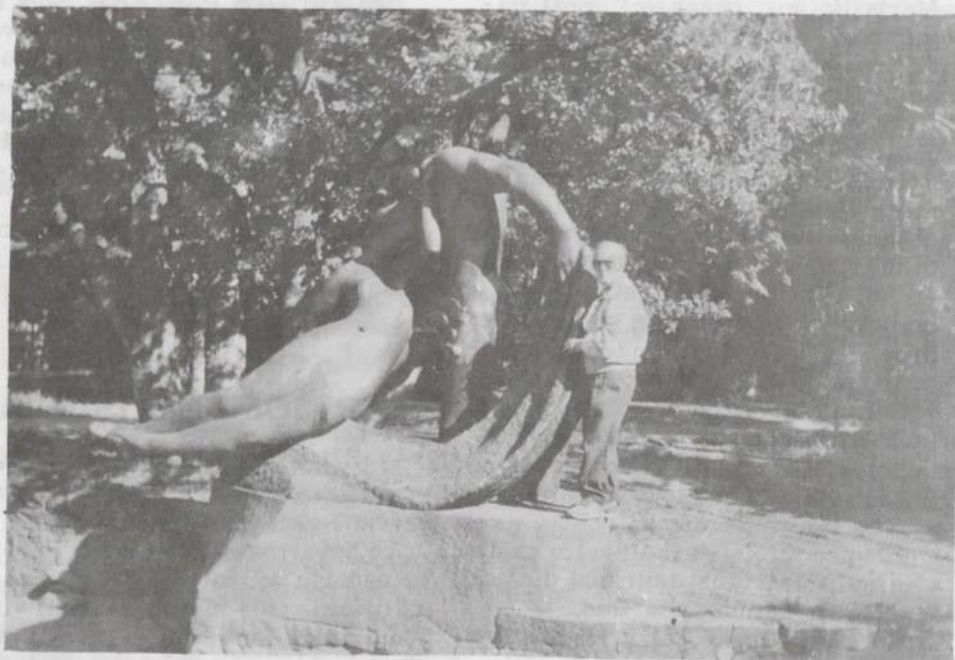
— Švietimui — \$130, 975. 00 (išdalinta ketveriopai),
— Kultūros reikalams — \$33, 000. 00 (išdalinta penkeriopai),
— Mokslui — \$19, 300. 00 (išdalinta šešeriopai) ir

— Visuomeniniams reikalams — \$99, 800. 00 (išdalinta devyneriopai).

Iš viso paskirstyta \$283, 075. 00.

Šių metų pelno gana smulkiai apyskaita buvo išdalinta ir konferencijos dalyviams, tik tikrai nežinau ar visiems. Ypatingų klausimų ar pabarimų nesigirdėjo. Kai kas vis dėlto paklausė liečiant daugiau iš praeitų laikų kai kuriuos nesklaidumus, pareikalavusių nereikalingų išlaidų. Viskas buvė šiaip ar taip paaiškinta. Atrodo, kad padėtis liko tokia pat kaip ir buvo, nes po paaiškinimų tik vienas — kitas paplojo.

J. Žemaitis

Taip atrodo Jūratis ir Kastyčio statula Palangoje.

Šventės minėjimai prasidės liepos 4 d. Lietuvos gyventojus ji ragina susiburti prie artimiausio savo gyvenvietės piliakalnio. Pagrindinis minėjimas liepos 6 d. bus surengtas Vilniuje, Katedros aikštėje.

Pirmininkavo A. Trečiokienė

pirmininkaus B. Brazdžionis

Los Angeles Dailių Menų Klubas susirinkimui gegužės 30 d. pirmininkavo Alodija Trečiokienė. Be DMK narių, dalyvavo keletas svečių. Bernar-

das Brazdžionis ir Alė Rūta kalbėdami apie DMK narės Danutės Mitkės — nės poezijos knygą „Džiaugsmas nepražydes“, kurią neseniai išspausdino Klaipėdoje.

Kitomis temomis kalbėjo keletas kitų asmenų. Šeiminingė svečius lietuvišku nuoširdumu pavaišino. Pasiūlyta, kad vaišės visiškai apsiėjo be svaiginamųjų gėrimų. Visi buvo patenkinti, linksmi.

Sekančiu Dailių Menų Klubas pirmininkavo Bernardas Brazdžionis, A. G.

Poetės Marijos Aukštaitės Centro Leidiniai

	m.	psl.	kaina \$
1. Rožių Vasara (poezija)	1966	762	15.00
2. Išeivės Keliu (biografija)	1978	208	10.00
3. Išeivė (biografija)	1980	266	11.00
4. Ant Marių Krašto (romanas)	1981	420	14.00
5. Nubangavę Kūdikystės Dienos (biografija)	1981	236	10.00
6. Lyrika (poezija)	1983	204	11.00
7. Išeivės Memuarai (biografija)	1988	178	12.00
8. Audringais Vieškeliais (14 apysakų)	1989	396	30.00
9. ir 10. Poetės Marijos Aukštaitės Sutaupyti Kūrinių Katalogas I ir II (išbaigta)	1987	833	
11. Meilė Sutemoje (18 apysakų)	1989	296	25.00
12. Klaudijus Kalėdų Verpetuose (19 Kalėdinių ir Velykinių apysakų)	1990	242	25.00
13. Sielos Simfonijos (poezija)	1990	346	30.00
14. Sopulingoji Lietuvė Motina (poezija)	1990	100	25.00
15. Išeivės Memuarai II (istorija, biografija)	1990	422	40.00
16. Mano Meditacijos (filosofija)	1990	384	35.00
17. Pergventų Dienų Žiedai (23 apysakos)	1990	248	25.00
18. Meilės Sonetai (poezija)	1990	194	30.00
19. Ifigenija, Kleopatra ir Dolorosa (trys novelės)	1990	236	25.00
20. Sodų Mistikoj (poezija)	1991	180	25.00
21. Mano Dienos Romoje (istorija, biografija)	1991	336	45.00
22. Širdies Fantazijos (beletristika, Marija Aukštaitė ir V.J. Budrikas)	1991	272	25.00
23. "Išeivė (Originali)", (biografija)	1991	320	30.00
24. Mistiniai Sodai (poezija)	1992	363	30.00
25. Tėvynės Išdavikas (šešių veiksmų tragedija)	1992	173	25.00
26. Išeivės Memuarai III (istorija, biografija)	1993	291	30.00

46 Arthur Mark Drive, Port Hope, Ontario, Canada L1A 3X1

DVIEJŲ MILIJARDŲ KREDITO SPĄSTAI

Latviją drebiną skandalas dėl 400 milijonų JAV dolerių paskolos, kuri tik laimingo atsitiktinumo dėka neišvengė valstybės biudžeto į bankrotą, o Lietuvos vyriausybė šių metų balandžio 14 d. įsigijo daug kartų didesnę uždelsto veikimo finansinę bombą.

Bronė VAINAUSKIENĖ

Balandžio 14 d. finansų ministras Eduardas Vilkelis pasirašė ketinimų protokolą dėl 2 milijardų JAV dolerių paskolos su neaiškios reputacijos firma UFINCO Inc.

Ketinimų protokole nurodoma, kad Lietuvos vyriausybė neatšaukiamai įsipareigoja paimti iš firmos UFINCO Inc. 2 milijardų JAV dolerių kreditą dvidešimčiai metų už 5,5 proc. metinių palūkanų. Iš 2 milijardų JAV dolerių paskolos 96 proc. atitektų Lietuvos vyriausybei, keturi procentai – mokėtis tarpininkams.

Be minėto ketinimų protokolo, ministras E. Vilkelis pasirašė įgaliojimą firmos UFINCO Inc. atstovei Maria Botje tartis dėl kredito Lietuvos Vyriausybei.

Pirmasis klausimas, kuris kyla, išgirdus apie 2 milijardų dolerių kreditą, kas yra toji firma UFINCO Inc., kad ji gali skolinti tokią sumą? Patikrinome ketinimų protokole nurodytą firmos adresą Niū Džersio valstijoje, JAV. Labai prestižinėje vietoje stovi brangus pastatas, tačiau jame įsikūrusi ne UFINCO Inc., o ponas Givanolis, kuris pasakė, kad firmos atstovė yra jo draugė, ir nurodė telefoną Vienoje, kuriuo galima su ja susisiekti. Telefonas Vienoje skleidžia kažkokių keistų garsų (lyg panašius į fakso), tačiau nei iš Niū Džersio valstijos, nei iš Lietuvos juo prisikambinti nepavyko.

Apie mūsų paieškas papasakojo finansų ministrui E. Vilkeliui, kuris pasakė, jog ministerija savo ruožtu domėjosi, kas yra toji UFINCO Inc., ir gavusi nelabai palankią charakteristiką iš patikimų šaltinių, atšaukė ponios M. Botje įgaliojimus.

Ministras mano, jog problema išspręsta ir jokių neigiamų pasekmių Lietuva nepatirs. Taip mano ministras. Laikas parodys, ar jis teisina gal mano.

Tačiau redakcija turi faktų, kurie skatina platesniems apmąstymams.

Ponios M. Botje pavardė Lietuvoje minima jau nebe pirmą kartą. Prieš metus, kaip mums žinoma, jos vardu derybas dėl kredito bandė vesti tarpininkas, vienas iš Vengrijoje gyvenančių lietuvių. Šiais metais UFINCO Inc. tarpininkas buvo Maskvos firma "Nikolskij ir Armida", su kuria, beje, taip pat negalima susisiekti telefonu.

Pernykštis tarpininkas praėjusią savaitę buvo Lietuvoje ir, aplankęs vieną iš komercinių bankų, pasveikino Lietuvą gavus 2 milijardų dolerių kreditą.

Bankininkai šią žinią kukliai nutylėjo, manydami, kad tautietis, ko gero, nelabai supranta, ką kalba. Kadangi tą žinią gavau tiesiai, ne per kelintas lūpas, verta pasvarstyti, kas atsitiks, jeigu ir Lietuvą atvykę patį Maria Botje ir pasakys: "Ponia, du milijardai dolerių Lietuvai parpinti. Nepaisant to, kad jūs atšaukėte man įgaliojimus, aš iki to laiko suspėčiau įvykdyti jūsų prašymą. Prašau pasiimti savo du milijardus dolerių.

Labiausiai įtikėtina, kad ponai Lietuvos valdininkai, dabar jau žinodami apie kredito davėjų reputaciją, tų milijardų atsisakytų. Tačiau ponai M. Botje, tokiu atveju gali pareikšti lauti ketinimų protokole numatytą 4 proc. už tarpininkavimą. Nuo 2 milijardų tai būtų 80 milijonų dolerių.

Galima įsivaizduoti, kaip jausitės tada Ministras Pirmininkas A. Šleževičius, kuris, mūsų žiniomis, tik neseniai sužinojo, kad toks ketinimų protokolą yra pasirašytas.

Finansų ministro E. Vilkelio paskaidas, kaip jis ryžosi imti tokį didžiulį kreditą be Seimo pritarimo.

Ministras atsakė, jog ji įpareigojęs Prezidentas A. Brazauskas.

Štai ir paaiškėjo, kaip mes kuriame teisingą valstybę: Prezidentas nežino, kad tokių įpareigojimų negali duoti, o ministras – kad negali jų priimti be Vyriausybės vadovo žinios ir Seimo pritarimo. Ir Prezidentui, ir ministrui privalo žinoti, kad Lietuva turi tam tikrų įsipareigojimų Tarptautiniam valiutos fondui ir todėl negali imti tokio didelio kredito. Ketinimų protokolą, kurį 1993 m. balandžio 14 d. pasirašė finansų ministras E. Vilkelis, kenkia Lietuvos Vyriausybės prestižui, ji rizikuoja prarasti Tarptautinio valiutos fondo pasitikėjimą.

Kita vertus, neprošal prisiminti ir

apie Lietuvos žmonių pasitikėjimą savo valdžia: ką veikia Prezidento komanda, ko verti jo patarėjai, kad prie Prezidento gali prieiti visokie "gero oro pardavėjai", siūlydami 2 milijardų kreditą be jokių garantijų.

Gal Prezidento komandai teko girdėti, kam pavyko gauti tokį kreditą? Viešai žinoma tik atvirkščia padėtis. Pats naujausias pavyzdys – kaip latviai bandė gauti 400 milijonų dolerių iš neaiškios reputacijos Vokietijos firmos, kuri vos "neprarijo" beveik visą Latvijos biudžetą.

Kodėl žaidžiami tokie žaidimai su fantastinio dydžio kreditais? Be jokios prasmės taip nesielgiama, nes sutarčių sudarymas, pasirašymas atima laiko ir pinigų (kelionėms, viešbučiams ir pan.).

Užsieniečiai, turintys biznio patirtį, sako, kad abejotinos reputacijos firmos paprastai pelnosi iš netesybų: siūlo nerealius projektus, o paskui sukuria tokias sąlygas, kad jų paslaugų atsiskaityti. Patyrę sukčiai gerai išmano įstatymų subtilumus ir per Tarptautinį teisimą neretai išreikalauja nemažas pinigų sumas.

Kita versija, dėl ko į besikuriančias valstybes suplaukia "gero oro pardavėjai", iškėlė redakcijos konsultantai: abejotinos reputacijos arba nežinomi firmos svarbu turėti garantiją, kuri liudytų, jog firma patiki kokios nors Afrikos, Lotynų Amerikos šalies vadovai arba, tarkime, Lietuvos Vyriausybė.

Tai yra labiausiai raminanti versija, nes už duotą garantiją raštą Lietuvai papildomai mokėti nereikėtų, tačiau atrodo, kad Lietuvoje dar nėra supratimo, kiek kainuoja valstybės vadovų geras vardas ir pasitikėjimas šalimi.

Pesimistiškesnė mūsų konsultantų prognozė yra tokia: jeigu su Lietuvos Vyriausybės garantiniu raštu ponas M. Botje pasiskolintų kelis milijonus dolerių ir Lietuvai jų neperduotų, tikėtų įeiti pėdų vandenį.

Kodėl mūsų valdininkai vis tiki visokiais fantastiniais pasiūlymais nors realiems, tikrai garantuotiems, tikrai lengvatiniams kreditams gauti nėra paruošę pakankamai projektų? Atrodo, kad jų galvas apseka "gero oro pardavėjai" siūlomų fantastinių kreditų gavimo sąlygos. Visuose (o panašių pasiūlymų Lietuvos valdžia yra gavusi ne vieną dešimtį) yra numatytas atlyginimas už tarpininkavimą – nuo 4 iki 9 proc. kredito sumos. Į tarpininkus gali pretenduoti ir tas, kuris siūlo, ir tas, kuris priima kreditą ("nauda ir valstybei ir man").

Beveik visos Lietuvos Vyriausybės ir jų ministrai persirgo fantastinių kreditų liga.

Praėjo daugiau, kaip treji metai nuo Nepriklausomybės paskelbimo, o "gero oro pardavėjai", padedami valdžios patarėjų, vis dar varsto Lietuvos ministeriją. Prezidento kabineto duris, o vakarietiška patirtis turintys specialistai stumiami į savo Vakarų.

REDAKCIJOS PASTABA. Šios naujienos buvo atspausdintos "Lietuvos rytą" laikraštyje Nr. 108, birželio 8 d. Redakcija mano, kad paskelbtos viešumoje tokios "ultra žinios" gal ir teisingos, nes jei jos būtų iš piršto išlaužtos, laikraščio redakcija gerokai nukentėtų.

Tokie įvykiai mūsų tėvynėje tikrai galimi, kas iševijos tarpe kelia nemažai rūpesčių.

KARIUOMENĖ IŠVEDUS

Iš Vytauto Landsbergio politinio pranešimo Lietuvos Sąjūdžio seimo sesijoje gegužės 29 d.

Aš pavartosiu žodį "jeigu", nes nieko nenoriu nei kaltinti, nei įžeisti, bet politiškai mes turime vertinti viską. Taigi: jeigu Rusija turėtų blogų griovimų ir Lietuvos pajungimo ketinimų, tai išvedus kariuomenę galėtų juos reizuoti ypač nekalta veido išraiška. Kariuomenei esant, mes jau buvome identifikavę tokius galimus veiksmus kaip ketinimą palikti čia kariuomenę ilgesniam ar neribotam laikui. Dabar atseit kariuomenę visiškai išvedus, tokio kaltinimo Rusijai nebūtų – kelta, jos veiksmams galėtų būti labiau paslėpti. O kadangi mes jau matėme, kokios yra Rusijos galimybės finansų arba energetikos priemonėmis pakreipti, destruktiviai paveikti Lietuvos vidaus gyvenimą, tai galvodami apie viską ir apie blogąjį atvejį, turime numatyti, kad rudenį ir artėjant žiemai šantažas kuro ir energetikos

resursais gali būti sustiprintas. Gal būti naujų, visai konkrečių reikalavimų mokėti įmonėms, geležinkeliais uostais, dar kuo nors, ką jau buvome girdėję, nes Rusija iš savo pusės, kaip ir anksčiau, už mūsų produkciją ir tranzitą neatsiskaito. Balansų nėra, o yra vienašališkai Lietuvai primeta – mas tariamų Lietuvos skolų Rusijai pripažinimas su švelniais pasiūlymais tas skolas atlyginti ypatingomis prekėmis, kurias išvardinau: didžioji sios įmonės, geležinkeliai, Klaipėdos uostas ir panašiai.

Taigi prognozuojant galima apskaičiuoti, kad sunku rudenį ar jau rudenį einant žiemon, sukūlus Lietuvos ekonominę socialinę sumaištį, o galbūt ir kokius nors susirėmimus, Rusija gautų papildomų argumentų Vakarų šalių akyse, kodėl nereikia išvesti jos kariuomenės iš Latvijos ir Estijos. Štai kol Lietuvoje buvo kariuomenė, tai dar buvo daugiau tvarkos ir ramybės, o kariuomenei išėjus prasideda tokia būsena, kurioje kaip tik reikalingos "taikos palaikymo" pajėgos. Kadangi Latvijoje ir Estijoje yra dar specifinė demografinė padėtis ir nežinia, kaip susiklostys dalykai po Latvijos rinkimų, kaip ten bus priiminėjami pilietybės įstatymai ir panašiai, galimybių ten kelti sumaištį ir dėl visa ko palikti kariuomenę tikrai yra. Sukurti Lietuvos nelaimių pavyzdžių tokiu pagrindu, tokią pasilikimo argumentaciją gali būti patogiu.

Lietuvos Aidas

LIETUVOJE RUOŠIAMASI POPIEŽIAUS SUTIKIMUI

Šių metų svarbesniuojų įvykiu Lietuvoje žada būti pirmasis popiežiaus vizitas mūsų tėvynėje. Jam jau senokai yra kruopščiai ruošiamasi, o mūsų tautiečiai vis galvoja, kur bus randami pinigų šio vizito išlaidoms padengti. Kai kurie net teigia ir klausia – ar šio sunkiu Lietuvai ekonominiu laikotarpiu iš viso reikia priimti šį, nors ir labai reikalingą ir laukiamą svečių, siūlant palaukti "geresnių" laikų.

Bet šiaip ar taip vieni ar kiti begalvotų, šventas Tėvas jau yra pakėlęs sparnus ir Lietuvą, kurioje, kaip jis pats anksčiau išsireiškė, yra jo "pusė širdies". O pačioje Lietuvoje sujūdimas yra didžiulis. Galima sakyti, ten "iš kailio" nerimasi, norint, kad garbusis svečias matytų Lietuvą galimai gražesnę.

Kuomet teko viešėti Šiluvoje ir jos artimose apylinkėse, visur patyriau popiežiaus laukimo dvasią. Šiluvoje kelias, kuriuo popiežius važiuos jau padengtas kieta danga, o miestelio pakraščyje statoma aikštelė, kurioje nusileis popiežiaus malūnsparnis ir ten bus pasitikimo iškilnės. Būnant Tytuvėnų (netoli Šiluvos) bažnyčioje kunigas po pamokslą ragino tikinčiuosius aukoti bažnyčios atnaujinimo darbams, nors čia popiežius vargu ar turės laiko sustoti. Šioje tolimoje provincijos vietovėje (Šiluvoje) yra laukiama apie pusę milijono maldininkų.

PREZIDENTAS A. BRAZAUSKAS PRIPAŽINO PADARĘS KLAIDĄ

Prezidentas A. Brazauskas ir Prezidentūros darbuotojai susitiko su Demokratinės darbo partijos frakcijos Seime nariais. Susitikime kalbėjo apie frakcijos ir Prezidento santykius. Tačiau buvo prisimintas ir ambasadorius JAV Stasio Lozoraitis, o atšaukimas.

Kaip pranešė radijo stotis "Laisvoji Europa", Prezidentas Algirdas Brazauskas pripažino padaręs klaidą, atšaukdamas Stasį Lozoraitį iš Lietuvos ambasadoriaus JAV pareigų. Kaip "Laisvosios Europos" radijui pareiškė susitikime dalyvavęs Demokratinės darbo partijos frakcijos atstovas, Prezidentas pokalbio metu leides suprasti, kad sprendimą atšaukti ambasadorių Stasį Lozoraitį įtakojė užsienio reikalų ministras Povilas Gylys.

Prezidento vyriausias patarėjas Raimundas Rajeckas, anot informuotų šaltinių, susitikimo su Seimo nariais, Demokratinės darbo partijos atstovais, metu atvirai kritikavo užsienio reikalų ministro Povilo Gylio veiklą. Kartu Raimundas Rajeckas dar kartą pripažino, jog apie Stasio Lozoraitio atšaukimą jis sužinojęs iš žurnalistų.

Dvi Tytuvėnų miestelio gyventojos pozuoja prie daromos aikštės, kurioje nusileis Popiežiaus malūnsparnis ir čia bus žymaus svečio sutikimas, jam vykstant į Šiluvą.

riuomenę tikrai yra. Sukurti Lietuvos nelaimių pavyzdžių tokiu pagrindu, tokią pasilikimo argumentaciją gali būti patogiu.

4 d. ir čia, sekančią dieną, Vingio parke atnašaus šv. Mišias. Po to, lankysis Kaune, Šiluvoje, Kryžių Kalne. Popiežiaus apsilankymui Lietuvoje ruošti komitetas pakvietė ir išveivų vyskupą iš JAV, vysk. Paulių Baltakį koncelebruoti šv. Mišias kartu su popiežiumi. Į iškilmes Lietuvoje vyksta ir nemaža maldininkų iš JAV. Šalia gausaus būrio maldininkų, laukiama ir apie 3000 žurnalistų iš užsienio, jų tarpe nemaža televizijos bei radijo darbuotojų, nes pamaldas žada transliuoti ir daugelį pasaulio valstybių.

Taigi popiežiaus vizitas tikrai žada būti didelis įvykis Lietuvoje ir nevien tikinčiųjų tarpe. Tai bus ir didelė visuomeninė manifestacija, ko kios Lietuvoje vargu ar yra buvę.

E. Š.

Povilas Gylys "Laisvosios Europos" radijui yra sakęs, jog jis buvo sutitikęs su Vytautu Čekanausku Vilniuje Prezidento inauguracijos metu vasario mėnesį, tačiau pats Vytautas Čekanauskas dienraščiui "Lietuvos Rytas" yra nurodęs, kad Lietuvoje lankėsi tik pernai lapkričio mėnesį. Šis faktas leidžia tvirtinti, jog pats Povilas Gylys su ponu V. Čekanausku nekadą nesutiko. Anot informuotų šaltinių Lietuvos Vyriausybėje, užsienio reikalų ministro Povilo Gylio veikla nepasitenkinama reiškia ir Ministras Pirmininkas Adolfas Šleževičius.

Paprašytas įvertinti pokalbio su LDDP frakcijos nariais metu Prezidento A. Brazausko pripažintą klaidą atšaukiant Stasį Lozoraitį, vienas, padorėje, likti nežinomu, frakcijos atstovas pasidžiaugė, jog Prezidentas dar kartą įrodė nebijąs pripažinti savo klaidų.

"Lietuvos rytas" inf.

PASAULYJE DAUGĖJA MILJARDIERIŲ

Pernai pasaulyje milijardierių padaugėjo 2,27 proc., pranešė žurnalas "Fortune". Tačiau turtingiausias pasaulio žmogus, kaip ir pernai, yra Brūnėlis sultonas. Jo turtas įvertintas 37 mlrd. dolerių. Antra turtingiausia sarašuose yra Waltonų šeima. Ji turi 23,5 mlrd. dolerių. Tačiau šiame šeimos kapitalas yra mažesnis nei pernai. Japonijai turtingiausi dešimtuose atstovauja nekilnojamojo turto karaliai Minoru ir Akira Mori, turintys 13 mlrd. dolerių ir užimanys kėvirą vietą, bei statybos ir konstravimo pramonės magnatas Toičis Takenata 7,1 mlrd. dolerių. Anglijos karalienė Elzbieta II užima septintą vietą. Jos turtas įvertintas 7,8 mlrd. dolerių. Žurnalas pažymi, kad pasaulyje milijardierių daugėja. 1987 m. jų buvo 98, o pernai 233.

* Baigtas rengti ir artimiausiomis dienomis bus perduotas Lenkijos vadovybei Lietuvos siūlomas tarpvalstybinis sutarties projektas. Jame fiksuojama ir Lenkijos generolo Želėgovskio prieš Lietuvos valstybę įvykdyta agresijos akcija, kurios metu buvo užgrobtas Vilniaus kraštas.

SAULĖ IR MEDŽIO DULKĖS - ATEITIES NAMŲ ENERGIJA

KAIP ATRODYS ATEITIES NAMAI?

Kuo bus šildomi butai. Kai kalbama apie atėitį, neįmanoma tiksliai visko žinoti. Bet vis dėlto galima padaryti šokių tokių išvadų iš statybos tyrimų, tendencijų, technikos raidos. Taigi kaip gali atrodyti namai po 20 metų?

Išsivalduokime vienos šeimos namą, kur nors Lietuvoje 2010 metais. Tada jau gyvens energiją taupanti višumenė. Niekas net nesvajos namus šildyti dujomis, skystu kuru arba elektra. Tai per daug kainuotų.

MEDŽIO DULKĖS PAKĖS NAFTĄ

2010 metais medžio dulkės bus pakeitusios skystą kurą. Medžio dulkės - tai naujų laikų malkos. Šios labai smulkių dulkų pavidalo malkos dega be jokio vargo, kaip ir skystas kuras. Ateities namų stogas visada juodas. Kartu jis yra ir saulės kolektorius, kuris absorbuoja ir sukaupia šilumą.

Paskutinį praėjusio amžiaus dešimtmetį saulės energija panaudojimo technika labai patobulėjo. Pradžioje saulės energija buvo naudojama vien tik vandeniui šildyti vasaros metu. 2010 metais didesniąją metų dalį namai šildomi sukaupta saulės energija. Tik pačiais šalčiausiais žiemos mėnesiais prireikia kurenti medžio dulkėmis.

PAŽANGI ELEKTRONIKA

Ateities namuose gali būti šimtai elektronikos prietaisų, įmontuotų į sienas, duris, langus, grindis ir lubas. Jie reguliuos patalpų mikroklimatą. Jeigu kambarioje pasidaro per šilta, automatiškai prasiveria vienas ar keli langai. Langų atidarymo aparatai ir visi namų termostatai veikia sinchroniškai. Jeigu pradeda lyti, visi langai užsidaro. Jeigu kepina karštą saulę, nustlie idžia žaluzijos, kad kambariai neįkaistų. Be to, įvairiose vietose dar gali išjungti oro ventiliatoriai.

NEREIKIA VALGIŲ GAMINIMO VADOVĖLIŲ

Virtuvėje nėra įprastų valgių gaminimo receptų knygų, kokias esame turėję anksčiau. Visi receptai įrašyti į videojuostą, tekstas matomas ekrane. Pavojaus signalas perspėja, jeigu valgis pradeda svielti. Ateities namuose niekas nepereikvoja energijos šaldytuvams ir skalbimo mašinai suvartoja minimalų energijos kiekį, maždaug trečdali to, koks buvo suvartojamas dešimtą dešimtmetį. Taip pat niekas veltui neekvoja šviesos. Šviesa automatiškai užgesinama, kai tik paskutinis asmuo išeina iš kambario.

Jeigu turite svečių, rengiate pokylį, nuspaukite "pokylio mygtuką". Tuoju pat sumažėja apšvietimas ir atokiau fone išjungia muzika - kaip tik tokio garsumo, kad netrukdytų pokal-

biui. Kai pristigsite temų ir pradės jaustis nesmagi tylą, muzika automatiškai pagarsės ir skambės toliau, kol pokalbis vėl prasidės.

DRABUŽINĖS GRINDYS

Namai 2010 metais turbūt neturės drabužių spintų. Tai priklausys štai nuo ko: taupant energiją, nenorima namų statyti per didelį. Bet tuo pat metu norima turėti pakankamai vietos, kad būtų patogų gyventi. Tą galima pasiekti iš gyvenamojo ploto pašalinus daug vietos užimančias spintas. Drabužinės ar kitokios spintos nuleidžiamos žemyn pro skylę grindyse. Užtenka tik nuspausti mygtuką ir drabužinė iškyla aukštyn.

SVEIKATOS CENTRAI TUALETŲ

Tualetas gali būti įrengtas su tokiais patogumais, apie kuriuos dešimtą dešimtmetį niekas nebuvo net girdėjęs. Tai gali būti mažas sveikatos centras, turintis įmontuotų medicinos tyrimų įrenginių. Sėdinčiam ant klozeto jie pamatuos pulsą ir kraujo spaudimą, užregistruos tai mažame ekrane. Specialus tualetinis popierius atliks šlapimo analizę. Telefonu duomenis galima nusiųsti daktarui, kad nustatytų diagnozę.

2010 metais dauguma plastmasinių izoliacinių medžiagų bus pakeistos medžio ir augalinio pluošto medžiagomis. Sunkios formaldehide impregnuotos drožlių plokštės bus pakeistos lengvomis daigiasluoksnės konstrukcijos medžio plokštėmis. 2010 metais dauguma namų turės mažą šilumą. Įstiklinti daržai prie įėjimo taip pat šiek tiek prisidės prie namų aprūpinimo šiluma.

Čia pavaizduoti ateities namai nėra joks fantazijos kūrinys. Visa reikalinga technika jau sukonstruota ir Japonijoje pastatyta bandomųjų namų.

LIETUVOS AIDAS

Įvairios Žinios

AUTOMOBILIŲ GAMINTOJAI VIENJAS

Automobilių gamybos milžinai - "General Motors", "Ford" ir "Chrysler" pranešė, kad kompanijos kartu kurs lengvesnes ir patvaresnes medžiagas naujiems automobiliams gaminti. Šiame daugiamilijoniniame projekte numatoma, kad kompanijos kartu mėsins kurti naujas medžiagas ne tik įprastoms lengvosios mašinoms, bet ir elektromobiliams gaminti. Bus tiriami įvairūs aliuminio, plieno ir plastikų lydiniai. JAV automobilių pramonė kasmet sunaudoja apie 23 mln. tonų įvairiausių medžiagų, dau-

giausia plieno.

VOKIETIJOS KANCLERIS NEKETINA ILGAI VADOVAUTI

Vokietijos kancleris Helmutas Kohl is neketina ilgai vadovauti Krikščionių demokratų sąjungai bei eiti Vyriausybės vadovo pareigų. Apie tokį planus jis pareiškė interviu televizijai. Kohl is pasakė, kad jis anaiptol nėra pavargęs, paprasčiausiai jaučias jo priimdamas sprendimus ne visada buvo teisingas žmonėms. Klaidos buvo daromos dėl ne visai tikslios informacijos bei neteisingų vertinimų. Kokių konkrečių klaidų padaręs, kancleris nepaminėjo.

JAV PLINTA PASLAPTINGA EPIDEMIJA

JAV Arizonos ir Meksikos valstijose plinta keista liga, ši liga pažeidžia žmogaus kvėpavimo organus. Jeigu ligoniui laiku nesuteikiama medicinos pagalba, jis paprasčiausiai uždūsta. Nuo šios ligos jau mirė 11 žmonių. Kaip rašo spauda, viruso aukomis daugiausia tampa visai sveiki jaunuoliai, gyvenantys navahų genties indėnų rezervacijoje. Iš pradžių manyta, kad šia liga serga tik tos vietovės gyventojai, o epidemija galėjusi kilti ir dėl blogų sanitarinių sąlygų. Tačiau ji, pasirodo, pamažu ėmė plisti ir apimti vis didesnes teritorijas. Ją dabar serga įvairių socialinių sluoksnių bei etninių grupių žmonės. Mokslininkai mano, kad virusas galėjo atklysti iš Azijos.

AR SUDOMINS ŠVEDUS LIETUVIŲ PRODUKCIJA?

Švedijoje, Štoderfelės mieste, atidaryta tarptautinė pramonės ir verslo "Baltijos paroda". Joje dalyvauja ir lietuviai bei estai. Lietuviai atstovauja Vilniaus, Šiaulių, Panevėžio, Plungės įmonės, bendrovės, firmos. Daugiausia delegacijos šiauliečių, nes jų miestas su Štoderfelės bičiuliauja. Viliamasi, kad toji išvyka padės užmegzti glaudesnius ryšius su švedų gamybininkais ir verslininkais, gal net priartins bendrų įmonių kūrimą ar pelnys naudingą sutartį. "Baltijos

Balzekas Museum of Lithuanian Culture

6500 South Pulaski Road, Chicago, IL 60629 ph. (312) 582-6500 fax. (312) 582-5133

1933

1993

DARIUS-GIRENAS 60TH ANNIVERSARY TRANSATLANTIC FLIGHT COMMEMORATION

July 17 - 18, 1993
Chicago, Illinois

SCHEDULE OF EVENTS

Saturday, July 17

- 1:00 P.M. - Dedication of Commemorative Plaque honoring Stephen Darius & Stanley Girenas at Chicago's Midway Airport, 5700 S. Cicero Ave., Chicago.
- 4:00 P.M. - Opening of exhibition "The First Lithuanian American Transatlantic Flight" at the Balzekas Museum of Lithuanian Culture, 6500 S. Pulaski Rd., Chicago. Continuous showing of original film footage about Darius & Girenas in the Museum's Ed Mankus Audio-Visual Room. Opening reception hosted by the Museum's Women's Guild.

Sunday, July 18

- 10:30 A.M. - Services at all Chicago Lithuanian Churches, held at customary time, will be dedicated to this commemoration. Sermons will be preached on that topic.
- 1:00 P.M. - Parade to the Darius-Girenas Monument, California Ave. & Marquette Rd. (W. 67th St.), Marquette Park, Chicago. Ceremony and placing of wreaths at Monument. (Parade assembly: Maria High School parking lot.)
- 4:00 P.M. - Commemoration Dinner at the American Legion Darius-Girenas Memorial Hall, 4416 S. Western Ave., Chicago. Cocktails at 4:00 P.M., Dinner at 5:00 P.M. (For tickets, call Al Brazil, Dinner Chairman at (708) 361-5594.)

DARIUS-GIRENAS 60TH ANNIVERSARY TRANSATLANTIC FLIGHT
COMMEMORATION COMMITTEE
Val Ramonis, Chairman
(312) 582-6500

parodon" savo produkcijos pavyzdžių išvežė beveik dvidešimt kolektyvų, tarp jų "Venta", "Tauras", "Vairas" "Staklės".

"ŪKININKO PATARĖJO" KNYGYNĖLIS

"Ūkininko patarėjo" redakcija šiemet pradėjo leisti seriją kalbų žmonių, ypač ūkininkams, naudingų knygelių. Pirmoji knygėlė "Spanguolės ir jų auginimas" turėtų sudominti sodininkus. Neseniai išėjo antroji knygėlė "Žasų auginimas". Leidinyje patiekiami žinių apie žasų veisles, laikymą, priežiūrą, lesinimą, gyvų paukščių pešimą plunksnomis ir pūkams, žasų penėjimą kepenėlėmis, patiekalus iš žasišienos.

Šiemet "Ūkininko patarėjo" knygyne papildys leidiniai apie statybines medžiagas, vaismedžių genėjimą

perskiepijimą, upelių ir tvenkinių panaudojimą ūkinei veiklai.

SŪNUS STEIGIA TĖVO PREMIJĄ

JAV architekto Rimo Muloko iniciatyva įsteigta kasmetinė Jono Muloko premija už geriausią diplominį darbą architektūros srityje.

Lietuvoje gimęs architektas Jonas Mulokas (1907-1983) gyveno Jungtinėje Amerikos Valstijose. Ten sukūrė daug bažnyčių, koplyčių, gyvenamųjų namų, atkarpinių paminklų projektų.

Jono Muloko premijos tikslas, sukurti jaunų architektų kūrybinius ieškojimus, ugdyti fantaziją, puoselėti tautinės architektūros ir kultūros tradicijas.

Pirmą kartą premiją numatoma įteikti jau ši rudenį.

SEKLYČIA

Lithuanian
Manor Inn

PUSRYČIAI - PIETŪS - VAKARIENĖ

Banketams ir įvairiems renginiams salė

2715 West 71st Street
Chicago, IL 60629
Tel. 476-1680 / 476-2655

Atidaryta kasdien nuo 8 val. ryto
iki 8 val. vakaro

Jonas A. GIBAITIS

ADVOKATAS

6247 S. Kedzie Avenue, Chicago, IL 60629
Tel. 776-8700

Darbo val. nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak.
Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 1 val. p. p.

75 metus aptarnauja lietuvius

Indėliai iki \$100,000.00
Aprausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
2657 WEST 69th STREET
625-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE
254-4470

BRIDGEVIEW
8929 S. HARLEM AVE.
598-9400

DON'T SPEND IT ALL - SAVE SOME AT

MUTUAL Federal SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION

Chartered and Supervised by the United States
Government

2212 W. CERMACK ROAD • CHICAGO, ILLINOIS 60608

PHONE (312) 847-7747

A - J MEATS

Prime & Choice

Skaniausios lietuviškos, lenkiškos, itališkos dešros.

3541 W. 99th St.
Evergreen Park, IL 60642
Tel. 1-(708)-422-4130

TUES. - FRI. 9 - 6, SAT. 9 - 5
CLOSED SUNDAYS AND MOND.

JERRY PLIENIS - ANTOH Y PLIENIS

Adelė Kovas, Hot Springs	75.00
Genovaitė Ažubalis, Fox River	5.00
Algirdas Idika, St. Petersb.	5.00
Irena Manomaitis, W. Roxburg	5.00
Adelė Pabrėža, Chicago	15.00
Felix Andriūnas, Wynoete	10.00
Bronius Užemis, Hot Springs	10.00
Vladas Gedmintas, St. Petersb.	5.00
Jonas Burtulis, St. Petersb.	5.00
Antanas Kašuba, St. Petersb.	10.00
Juozas Kartanas, Omaha	5.00
Ignas Malcius, St. Petersb.	10.00
Br. Kriščiukaitis, Marstons Mills	10.00
Emilija Balčiūnienė, Hot Spr.	20.00
Joseph Andriulis, Hot Springs	5.00
Vincas Žiobrys, Hickory Hills	5.00
V. Dubinskas, MD, Chicago	25.00
Mary Kazlauskas, Winter Park	10.00
Emil Šinkys, Santa Monica	50.00
Dr. Jonas Šalna, Portage	25.00
Ray Didžbalis, Linden	25.00
Roman Bilūnas, Vienna	15.00
Aldona Ugenas, St. Petersb.	5.00
P. Kuzma, London	5.00
Jonas Hartvigas, Amsterdam	5.00

Visiems rėmėjams nuoširdžiausiai dėkojame!

Buvo Daroma Žygių

Lietuvos sandraugos ir Vilniaus krašto klubo vardu Lietuvos Respublikos Prezidentui buvo įteikta rezoliucija dėl padėties Vilniaus rajone.

Prie Seimo rūmų įvykusio Vilniaus rajono lietuvių piketo dalyvio nuomone, Seimo dauguma, pataikaudama lenkų frakcijai, rengiasi priimti vietinių rinkimų įstatymo pataisą, pagal kurią rinkimai turėtų būti laikomi įvykusiais, jeigu juose dalyvautų ir mažiau kaip 50 procentų rinkėjų.

Kaip EL TOS korespondentui pasakė "Vilnijos" draugijos pirmininkas Kazimieras Garšva, šio piketo tikslas - atkreipti Seimo narių dėmesį į Vilniaus krašto problemas, kurios ignoruojamos ir neišgirstamos. Seime Vilniaus kraštui atstovauja tik Lenku

Skaitytojų ir Bendradarbių Dėmesiai

Sąryšy su vasaros atostogomis skantis LAISVOSIOS LIETUVOS numeris (Nr. 15) išeis tiksliai po keturių savaitių, t.y. liepos 29 d.

Straipsnius, korespondencijas ir nuotraukas siųsti redakcijai ne vėliau kaip liepos 22 d.

LAISVOSIOS LIETUVOS Redakcija

frakcija, ir Rytų Lietuvos reikalais nesisirūpina niekas daugiau, netgi Seimo nariai, išrinkti šiuose rajonuose.

Akcijos dalyviai taip pat reikalauja paskelbti Lietuvos - Lenkijos sutarties projektą ir jame įvertinti 1920-1939 metų Rytų Lietuvos okupaciją.

Klubo narys

* BRIGHTON PARKO lietuvių namų savininkų draugijos rengiamas festivalis įvyksta liepos 9, 10 ir 11 d.d. tarp 43 ir 47 gatvių Western bulvare. Šiemet susidomėjimas festivaliu dar didesnis, negu praėjusiais metais - žada atvykti lietuviai iš Wisconsin, Michigan, Indianos ir Iowos valstijų. Atsilankiusieji galės klausytis Ričardo Soko orkestro muzikos ir ras daug įvairių pramogų ne tik vyresniems, bet ir jaunesniems lankytojams.

* ŠIAULIUOSE popiežius Jonas Paulius II bus rugsėjo 7 d., antradienį. Jo lėktuvas nusileis Šiaulių aerouoste, kuriame jį pasitiks Bažnyčios ir miesto valdžios atstovai. "Paparobilium" vyks į Kryžių kalną. Ten aukos šv. Mišias ir pasakys pamokslą. Vėliau lankysis Jėzuitų centre prie š. Ignaco bažnyčios. Vėliau po pietų malūnsparniu išskris į Šiluvą.

SUJUDIMAS PRIE AUŠROS VARTŲ

Ne vienas mūsų, nors ir labai skubėdamas pro Aušros vartus, žiaukė sulėtindavo žingsnį, pakeldavo akis į švč. Marijos paveikslą, nors trum - pam susikaupdavo. Ypatinga ramybė ir rimtis gaubia šią vietą.

Dabar čia - skubaus darbo nuotakos. Gatvelė giliai išrausta, gaudžia technika, tačiau ne vienam smalsuoliui rūpi žvilgtelėti į tranšėjų gylį. Įdomu, kas glūdi žemėje šioje istorinėje Vilniaus vietoje?

Sutiktas Valstybinės įmonės "Vigasta" darbų vykdytojas Liudas Jakėlevičius, papasakojo, kad ruošiantis popiežiaus vizitui Lietuvoje, pradėta Aušros vartų gatvės rekonstrukcija. Senos požeminės komunikacijos keičiamos naujomis, bus nutiesti papildomi telefono tinklų kabeliai, įrengtas naujas apšvietimas. Pasikeis ir gatvės lėš danga - ji bus išgrįsta betono trinkelėmis, tokiomis kaip Pilies gatvėje. Darbų vykdytojas paminėjo, kad anksčiau šioje vietoje buvo giliau kasinėta - judinta žemė - apie 1920-uosius metus, todėl archeologams čia irgi darbo užtenka. Jie kasdien užsuka, patikrina atodangas, nuvalo jas. Archeologai Vidas Daminaitis ir Vladimiras Grišinas sakė, kad nukasus metro su trupučiu kultūrinį sluoksnį, atsivėrė du būvę gatvės lygiai su išlikusio akmeninio grindinio liekanomis. Spėjama, kad smulkesnių akmenėlių grindinys išlikęs iš XV a., o stambesnių akmenų grindinys XVII a. pirmosios pusės. Dabar nesenai pradėti, tad kiekvieną dieną gali dovanoti netikėtumą. Dėmesys prie Aušros vartų planuojamas tęsti iki rugpjūčio vidurio.

LIETUVOS EUROPOS RADIJAS NUTRAUKS TRANSLIACIJAS

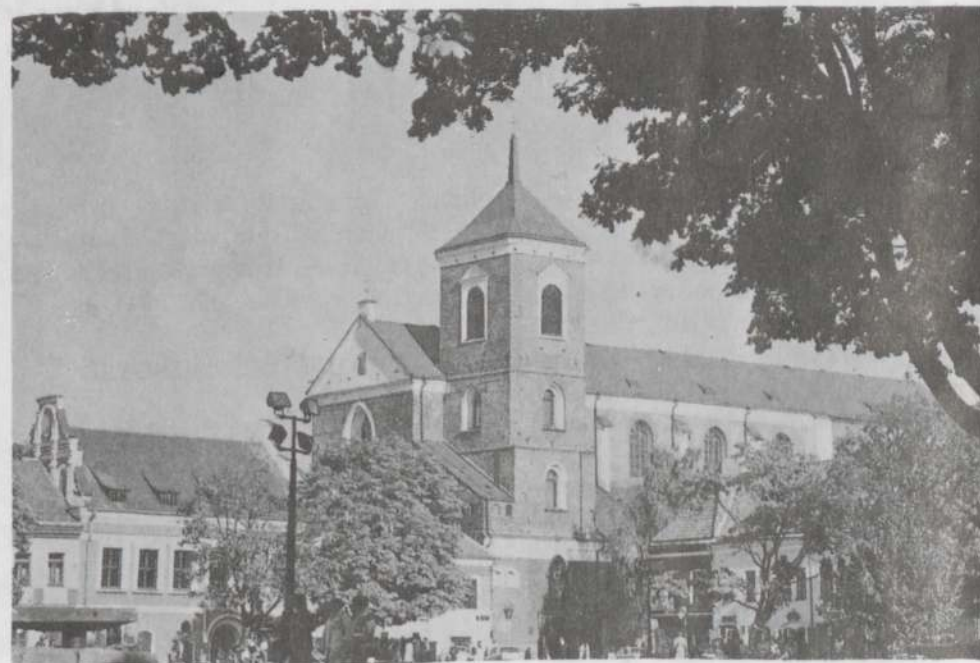
Birželio 22 d. (NYT) Vykdydamas prezidento Bill Clinton planą sujungti visas JAV valdžios tarptautines radijo transliacijas, Laisvos Europos Radijas nutrauks beveik visas transliacijas užsienio kalbomis.

Laisvos Europos Radijas ir jo filialas Laisvės Radijas nuo 1950 dešimtmečio pradžios iš Munchenotransliavo į Sovietų Sąjungą ir jos bloko šalis. Transliacijų tikslas buvo tose šalyse atstoti laisvą spaudą, kurią sovietinė sistema uždraudė. Transliacijų sustabdymas patelsinamas tuo kad dabar jau laisva spauda tuose kraštuose nebeįsiraudo.

JAV tarptautinių radijo transliacijų pareigūnai Washingtono ir Miunchene pranešė, kad Laisvos Europos Radijo transliacijos į Pabaltijo šalį, Lenkiją, Vengriją, Čekų Respubliką ir Slovakiją bus nutrauktos. Transliacijos į Rumuniją ir Bulgariją tęsis. Tai pat bus nutrauktos ir kai kurios Amerikos Balso transliacijos iš Washingtono. Šių pakeitimų pasekmė apie 600 Laisvos Europos Radijo ir 600 Amerikos Balso tarnautojų neteks tarnybų.

* Čikagos Sveikatos departamentas ragina gyventojus padėti kontroliuoti uodų peryklą savo aplinkumoje. Palyginti švelni žiema ir gausūs lietaus krituliai padeda veistis uodams kurie ne tik sudaro nemalonumą, norintiems pabūti lauke (ypač vakare), bet taip pat gali užkrėsti kai kuriomis ligomis, pvz., encephalitu.

Sveikatos departamento atstovė Sheila Lyne, RSM prašo: paukščių maudyklose, vaikų žaidimo basenuose keisti vandenį bent sykį per savaitę, visiškai išliejant senąjį, perplaukiant indą ir įpilant šviežio; nelaikyti senų padangų, stiklainių ar bet kokių indų, kuriuose stovi lietaus vanduo, apie savo namus; trumpai nupjauti žolę, išrauti piktžolės, tuomet uodai neturės kur pasislėpti dienos metu, kai karšta; sutaisyti durų ir langų sietus, kad į kambarius neprilistų uodų; naudoti purškalus, apsaugančius nuo uodų, jeigu turite ilgiau pabūti lauke.

Kaunas, šv. apaštalo Petro ir Povilo Arkikatedra Bazilika.

Daug Įspūdžių iš Lietuvos

Žurn. Edvardas Šulaitis iš Cicero apie mėnesį viešėjęs Lietuvoje pasisekė nemaža įspūdžių iš tėvynės praleistų dienų, kurios buvo pilnos įvairiausių renginių bei kultūrinio, politinio ar sportinio pobūdžio apraiškų. Jam daug teko darbuotis komp. VI Jakubėno draugijos reikalais kartu su vietinio šios draugijos skyriaus nariais, pasiruošiant šio žymaus kompozitoriaus 90 metų sukakties minėjimui kitą pavasarį. Nemaža laiko praleista Seimo rūnuose, dalyvaujant posėdžiuose ar spaudos konferencijose įvairiais klausimais. Nemaža - nūnai nutelkė jį neproduktyvios diskusijos nevienu svarbiu reikalu, nepasiekiant vieningo sutarimo.

Svečiui iš Amerikos įdomu buvo stebėti Tarptautinį teatro festivalį Vilniuje, tarptautines futbolo rungtynes "Žalgirio" stadione, demonstracijas prie seimo rūmų (demonstravo sąjūdiečiai ir LLL nariai). Įdomios buvo išvykos į Atominės energijos elektrinę Ignalinos rajone, į Kauną, Klaipėdą, Palandą, Žemaitiją ir kitur. Visur buvo galimybė stebėti Lietuvos žmones, jų darbus bei pažinti iš arti Lietuvos gyvenimą, kuri yra labai sudėtingas ir sunkiai nušviečiamas trumpais apibūdinimais.

Ypatingai jam į akį krito tautiečių susiskirstymas ir du priešingus poliūs, nenoras vienas kitą suprasti. Labai sunki atrodė Lietuvoje gyventojų ekonominė padėtis (nors ponų čia užtikta daug negu bet kada anksčiau).

Savo viešnagės tėvynėje metu, buvo pakviestas į tauti ir buvo priimtas į Lietuvos Žurnalistų Sąjungą, o per ją į Tarptautinę Žurnalistų Federaciją. Jam buvo išduoti šių žurnalistų draugijų liudijimai.

Kor.

* Gegužės 31 d. lėktuvu iš Altajaus į Lietuvą atgabenti Vasario 16-osios Nepriklausomybės akto signataro Donato Malinausko, jo žmonos Zofijos ir sesers Filomenos palaikai. Juos Vilniaus aerouoste iškilmingai sutiko Lietuvos kultūros ministras D. Trinkūnas, Vyriausybės atstovai, Trakų rajono valdybos vadovai bei būrys trakičių.

* Beveik \$ 3 milijonų skolą Lietuva iki birželio pabaigos gražins Čekijai ir Slovakijai už ankstesniais metais pirktus traleibus "Škoda", jų atsargines dalis bei medicinos įrangą. Šių metų valstybės biudžetui nupirkti šiai valiutai jau buvo skirta 1 milijardas talonų, bet šios sumos nepakanka, todėl Vyriausybė papildoma dar skyrė 60 milijonų talonų.

PIGU! RAMU! PATOGU!

Norintiems pailsėti Lietuvoje gražioje ir ramioje vietoje ant "Kauno Marių" kranto Viršūgilyje, kviečiame pailsėti poilsio bazėje "SKALDA". Kambariai dviečiai ir trivečiai. Veikia kavinė-baras su puikia virtuve, Jūsų paslaugoms poilsio bazėje sauna (garų pirtis), netoli plažas ir

parkas. Poilsiautojams pageidaujant užsakoma garlaivis ar valtys plaukiojimui mariose. Esant reikui, iškvičiamas automobilis.

Priimamos ir grupinės paraiškos. Apsaugą garantuojame! Kainos pigiausios Lietuvoje.

KVIEČIAME! KVIEČIAME! KVIEČIAME! Norintiems pailsėti poilsio bazėje "SKALDA", prašome iš anksto pranešti adresu. Kauno Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės įmonės "SKIRVYTĖ" direktoriui. Laisvės al. 34, 3000 Kaunas, Lithuania. Tel. (0-27) 209-844, Fax. (0-27) 268-440, Teletai pas 269 275 "MIEL".

Renginiai

LIEPOS 4 d. - Anglijos Lietuvių klubo gegužinė šaulių salėje.

- Lietuvos Vyčių Amerikos Vidurio apygardos gegužinė Stankūnų sodijoje, Pines, Indiana.

LIEPOS 9 - 11 d.d. Brighton Parko festivalis prie Western Ave., parkelyje prie 43 St., Brighton Parke.

LIEPOS 10 d. - East Čikagos Medžio-tojų ir meškeriojų gegužinė prie Bass ežero.

LIEPOS 11 d. - Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos Čikagos skyriaus gegužinė Ateitininkų namų ažuolyne.

LIEPOS 17 d. - Dariaus - Girėno 60-jų metų iškilmingas minėjimas Memorialinės lentos atidengimas Midway oro uoste, Dariaus-Girėno parodos atidarymas Balzeko Lietuvos Kultūros muziejuje.

LIEPOS 18 d. - Dariaus-Girėno 60-jų metų iškilmingas minėjimas: šv. Mišios, paradas, vainiko padėjimas prie didvyrių paminklo Marquette Parke, pietūs.

* VINCAS SAMOŠKA buvo pakviestas atstovauti Dariaus ir Girėno Amerikos legionui paminklo atidengimo iškilnėse, kurios įvyks Kaune liepos 17-18 d. Vincas taip pat aplankys savo dvi seseris Klaipėdoje ir Šilutėje. Jis jau buvo nuvykęs į Lietuvą 7 kartus, bet čia bus pirmas kartas, kai galės pamatyti Lietuvos vietas, kurėjo į mokyklą - Varnius ir Palūškę - čia kaimą. V. Samoška Lietuvoje gyveno iki 10 metų amžiaus.

* Švietimo tarybos organizuojama mokytojų studijų savaitė įvyks Dainavoje 1993 m. rugpjūčio 15-22 dienomis. Švietimo tarybos pirmininkė prašo, kad LB apylinkės paremtų bent vieno mokytojo išlaikymą šioje studijų savaitėje.

Skaitykit ir Platinkit

LAISVĄJĄ LIETUVĄ

GERIAUSIA DOVANA

Prof. A. Voldemaro Raštai

I ir II tomas

Mieli skaitytojai, prašome įsigyti šiuos du tomus ir kitiems pasiūsti kaip dovaną, tuo paremsite LAISVOSIOS LIETUVOS knygų leidyklą. I ir II tomo kaina \$ 25.00. Kanadoje \$ 30.00.

Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio išleistos premijuotos knygos:

1. J. Gliuda	-- Aitvarai ir Giria (išparduota)	\$ 4.00
2. A. Kairys	-- Ištikimoji Žolė	\$ 4.00
3. A. Baronas	-- Vėjas Lekia Lyguma	\$ 4.00

Kitos Knygos:

4. St. Jakubickas	-- Kas Yra Lietuvos Atgimimo Sąjūdis	\$ 5.00
5. St. Jakubickas	-- Dienos Įvykių Sukuriuose 1915-1986	\$ 10.00
(Gyvenantys Kanadoje šią knygą užsisako šiuo adresu: V. Jakubickas, 254 Connaught Ave., Delhi, Ontario Canada N4B 1L4)		
6. V. Bražėnas	-- Šamokslas Prieš Žmoniją	\$ 2.50
7. M. Blynas	-- Lietuvos Senovės Paminklai	\$ 10.00
8. M. Blynas	-- Tikroji Praeitis	\$ 6.00
9. M. Blynas	-- Lietuvos Senovės Palikimas	\$ 5.00
10. V. Šimkus	-- Atsiminimai I dalis	\$ 10.00
11. V. Šimkus	-- Atsiminimai II dalis	\$ 10.00
12. B. Kemežaitė	-- Sudiev! Aš Išeinu	\$ 4.00
13. A. Kašubienė	-- Žirgeliai (Eilėraščiai)	\$ 3.00

Prašau užpildyti ir iškirpus pasiūsti LAISVĄJAI LIETUVAI

2618 West 71-st Str., Chicago, IL 60629

Siunčiu \$ 25 metinę prenumeratą ir prašau siųsti LAISVĄJĄ LIETUVĄ.

Siunčiu \$ už nurodytas knygas

Vardas ir pavardė

Numeris ir gatvė

Miestas, valstija ir pašto zona